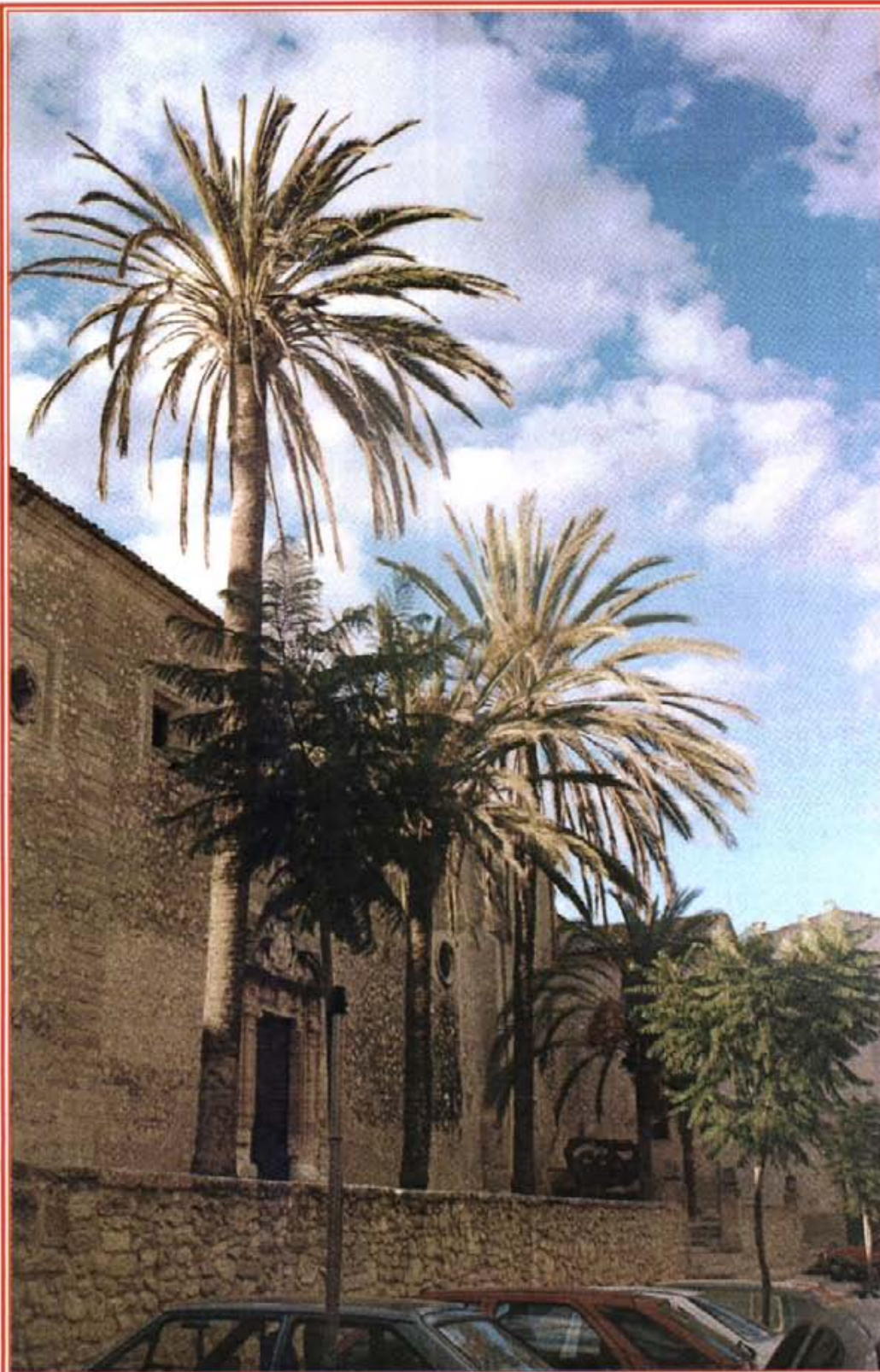

BONA PAU

PREMSA
CORNISA

Nº. 572 - Any XLVIII - MONTUÏRI - OCTUBRE - 2000

El nou rector, P. Miquel Mascaró, exposa els seus desitjos pastorals

El polifacètic Harri relata els 60 anys de servei al pròxim

Amb la crecudada dels nous arbres, la plaça poc a poc agafa un nou aspecte

Encara que la foto sia de les corregudes del dia de la segona festa de Sant Bartomeu d'enguany, l'ambició que posaven les mamàs i papàs ben bé es mereix reproduir-la

Desdoblament de la carretera

Encara que durant el 2000-2001 l'estat de la carretera Palma-Manacor canviarà poc, l'actual Govern té previst que durant el 2002 s'haurà inclòs el desdoblament Son Ferriol-Montuïri, i no serà fins al 2005 quan la duplicació de la carretera arribi fins a Manacor.

El bar d'Es Revolt haurà de pagar 100 milions

L'empresa privada "Bar Es Revolt, SL" concessionària de l'explotació del bar del camp de futbol, haurà de pagar 100 milions en 10 anys. Els dos primers, 8 milions anuals, els sis següents, 10 milions cada any, i els dos anys darrers, 12 milions cada un.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles

Redactor en cap: Gabriel Gomila Jaume

Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Mateu Rigo Bonet, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socias, Onofre Torres Ramis, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata i Felip Munar i Munar i Gabriel Camps Ferrer.

Administració: Martí Ferrer Sampol

C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

ES GRAONS

Elogi

El recolzament que el poble de Montuïri ha donat durant els passats mesos d'agost i setembre a dos països centre-americans -Hondures i Nicaragua- és digne d'elogi. Més d'un milió de pessetes de la vila servirán per paliar les peremptòries necessitats dels habitants d'aquells indrets.

Depressiu

Encara que els obrers de l'Ajuntament quasi cada dia fan neteja al Dau, un grapat d'al·lots ho tornen embrutar amb pintades, pots, bosses d'aperitius, refrescs i altres. Un fet depressiu que desdii de l'educació que reben i que no es mereix el poble que els ha vist néixer.

BREUS

Ràdio Murta amplia informatius

A partir d'aquest octubre Ràdio Murta en connexió amb Ràdio 5 de RNE oferirà de dilluns a divendres les notícies de les 9'55, 17'55, 18'55 i 19'55 i també les programacions dels dissabtes i diumenges. (Cal tenir en compte que els caps de setmana, els diumenges de 4 a 7'30, ofereix els encontres de futbol de 3ª divisió balear, on juga el Montuïri).

L'aigua escasseja

Si no plou prest, a Montuïri també haurem de sofrir restriccions d'aigua potable. La situació encara no és alarmant, si bé les bombes extractores del Pou del Rei ja han hagut de ser enfonsades més de 10 metres.

Accident mortal

Quan plovia molt, a les darreres hores de l'horabaixa de dia 3 de setembre, Nadal Bauçà, de 48 anys, que vivia al carrer Ribas, en pujar al terrat per llevar una pilota que no deixava passar l'aigua per la canal, va caure des d'una altura d'uns 3 metres. Traslladat en estat greu a un centre mèdic, va morir dia 9.

Accident lleu

Circulant dies després amb bicicleta cap als creuers, Aina Manera, de Can Macià, quan anava a voltar cap al camí del Puig fou atropellada pel cotxe que conduïa Catalina Nicolau "Moragues". Els diferents cops i ferides que sofrí no tengueren importància transcendental.

Pujada a Lluç a peu

Com és costum d'anys anteriors, un grapat de Montuïrers participaren la nit i dematinada de dia 10 de setembre a la pujada a Lluç a peu de la Part Forana. Allà s'hi ajuntaren uns 7.000 marxaires i el Bisbe va presidir l'Eucaristia.

Autobús per a minusvàlids

Perquè els minusvàlids es puguin desplaçar, sobretot al Centre de dia de Montuïri, la Mancomunitat des Pla disposa d'un autocar adaptable, si bé els usuaris hauran d'abonar una petita quota.

Cap on va la família?

És bo que al començament d'un nou curs parlem i examinem el què és i no és, el què hauria de ser la família dins un món on cada dia es presenten nous invents, s'assoleixen noves tècniques i en el qual, la mateixa família, tant aquí com a la resta del món, sofreix una gran transformació degut al canvi tan gros que difícilment es podrà recuperar ni d'aquell ambient ni d'aquella estructura que la va caracteritzar a mitjan segle XX i més enrere, tant que la seva principal funció, com era la de portar fills al món i educar-los, avui ja es posa en entredit.

Aquesta situació fa que ja comencin a aixecar-se veus denunciant el greu abandonament en què els pares deixen els seus fills. No els eduquen així com pertoca. Hem oblidat que el futur dels pobles es forja dins les famílies. Independentment de les conviccions religioses o ideològiques a les que cadascú s'hi sent obligat, els nins han de rebre dels pares una influència familiar adequada per a ser posteriorment remodelats pels mestres o professors, una acció que serà bàsica de cara als futurs anys d'aprenentatge, ja que aquella manera de ser que el nin haurà après a ca seva repercutirà d'una manera profitosa o, al contrari, perjudicial de cara al demà. Els mestres coneixen a la perfecció quan de la seva llar els alumnes acudeixen a l'escola sabent parlar així com pertoca, vestir-se, rentar-se, obeir, conviure, compartir, res-

pectar... I sobre aquesta base, la labor posterior de l'aprenentatge serà més beneficiosa.

Dins de l'àmbit familiar els pares en són els responsables. Les coses poden sortir millor o pitjor, però sota cap pretext ho poden eludir. Ni la millor guarderia, ni l'escola de més prestigi poden suplir el protagonisme dels pares. Han d'estar convençuts que la millor, l'única manera d'educar és donant exemple. No han d'oblidar mai que qualsevol detall, gest, paraula, sentiment... allò que sia, sempre és captat pels fills. Com tampoc han d'ignorar que el testimoni de la seva vida sempre és més contundent i poderós que qualsevol expressió o raonament. Per tant, ni l'estat, ni l'escola, ni l'institut, ni la universitat poden suplir el paper dels pares.

Avui en dia els progenitors descuiden massa aquest deure tan personal com és el d'educar els seus fills. Tal volta addueixen que no tenen temps per estar amb els seus fills, quan en disposen per anar a festes, excursions o diversions. I els deixen amb altres, com padrins, amics o qui sia. Per això els domicilis, de cada dia deixen de ser la llar familiar, el lloc de trobada i reunió de tots els que la constitueixen, així com la residència dels qui la componen.

Què s'ha fet d'aquella casa pairal que antany tant estimàvem i tan profundament romanien dins el nostre ser i constituïa una part tan important de la nostra existència?

O. Arbona

"Ni l'escola de més prestigi pot suplir el protagonisme dels pares"

Dos dits de seny

Discussió

Qui més qui manco ha participat en discussions, ha estat present davant persones que s'han enfadat perquè un altre li ha fet la contra, i encara que hagi demostrat tenir raó, des del mateix moment que li ha dit o li ha argumentat que anava equivocat, generalment no l'ha arribat a convèncer.

En una discussió s'ha d'evitar sempre l'expressió aguda o viva, ja que no deixa satisfet l'oponent, sobretot si és un poc altiu. Les persones de seny que han escoltat, participat, criticat i estudiat mils de controvèrsies, han arribat a la conclusió que sols hi ha una manera de treure profit d'una discussió: evitar-la, fugir-ne, esquivar-la. Nou de cada deu vegades quan acaba un debat, cada un dels participants està més convençut que mai, que la raó està de la seva part.

No es pot guanyar una discussió. És impossible perquè, si es perd, ja està perduda, i si es guanya, es perd. O sia que si un se suposa que triomfa sobre el seu rival i destrueix els seus arguments, creu que li ha guanyat. Aleshores se sent satisfet, però... ha fet que l'altre se sentís inferior, ha malmès el seu orgull, ha aconseguit humiliar-lo, ha fet que es lamentàs en veure que l'altre triomfa. Ara bé, una persona convençuda contra la seva voluntat segueix essent la mateixa.

De totes maneres aquella màxima tan antiga que diu: "No discuteixis" és ben encertada, ja que és molt difícil el fer canviar la manera de pensar d'una persona. Per altra part, n'hi ha que saben esser diplomàtics i es deixen guanyar les petites discussions que es puguin promoure. Són aquells que saben i tenen present que l'única manera de guanyar una discussió és evitar-la.

Salomé

Gràcies, follet, per deixar-me fer aquesta explicació

Per aquelles curiosíssimes pinzellades que els follets s'encarreguen de malversar per devers les màquines a l'hora de dur a terme una impressió, a la revista **Bona Pau** del passat mes d'agost, va sortir publicat un article que, si hom feia cas al títol, no tenia ni cap ni peus: "**Als deu anys del nou Govern**". Quan el vaig tornar a llegir vaig pensar que potser sí, potser els follets de la impremta no m'havien jugat cap mala passada. M'explicaré. El nou Govern de les Illes Balears, fruit de l'anomenat Pacte de Progrés, ara fa just un any que comença a exercir la responsabilitat que els ciutadans d'aquesta Comunitat li varen atorgar, però és ben veritat que per les feines fetes, per l'empenta que han aconseguit en gairebé tots els camps d'actuació, per la gestió, per les noves maneres de dir i fer les coses, sembla que faci deu anys que realitzen tasques de Govern —recordau que jo vaig posar com exemple un montuïrenc: Pere Sampol, vicepresident del Govern de les Illes Balears—. I com que "*l'errada*" no fou fruit del meu propòsit, ans al contrari, voldria demostrar que, en aquest cas, aquell follet anava ben encaminat en això dels deu anys. I què ha fet fins ara, a grans trets, el Govern de les Illes Balears en un any de gestió? Vegem-ho amb fets:

-Ha duit a terme el complement d'aju-

da a les pensions més baixes, la qual cosa ha suposat, a la pràctica, una paga més.

-Ha creat l'Institut de la Dona, eix vertebrador de la política de la igualtat d'oportunitats.

-Ha impulsat la llei de mesures urbanístiques amb l'augment de parcel·la mínima en sòl rústic i fre a les parcel·lacions: això ha suposat aturar, si més no, un gran impacte en sòl rústic.

-Ha començat el desplegament del pla d'habitatge social; si estàvem acostumats a un grau d'execució d'un 4 per cent, s'ha passat al 80 per cent. Per a l'any 2001 s'han començat dos mil habitatges públics.

-S'està treballant de valent en el pla d'infraestructures de transport que contemplan l'evolució del trànsit a partir del que suposarà la implantació del tren i millorar les carreteres necessàries d'acord amb el compromís de "no més autopistes". Així:

-S'han iniciat els projectes concrets per fer arribar el tren a sa Pobla i a Manacor.

-S'han invertit quasi 8.000 milions en projectes en construcció o pendents d'adjudicació de carreteres. És a punt de presentar-se la solució adient per a les carreteres de Palma-Manacor, Inca-Aleúdia i sortida de l'autopista de

Ponent fins a Andrats. El projecte de carretera de la Universitat ja és a punt. Ja s'han aprovat projectes per més de 500 milions en rodones que esborren punts negres de circulació.

-Aquest Govern, amb molt bon criteri al nostre parer, defuig de la construcció d'autopistes: aviat Mallorca seria tota una, d'autopista. Val més fer desdoblaments i promoure transports alternatius o una altra cultura del transport.

-S'ha aprovat la moratòria de grans superfícies per defensar el petit comerç.

-S'ha creat el Consell Econòmic i Social, després de 16 anys.

-S'ha batut el rècord d'inversió en formació: 6.000 milions per enguany.

-S'ha firmat el gran pacte amb empresaris i sindicats per al foment de l'ocupació i l'economia productiva.

-S'ha protegit Cala d'Hort, Alcanada, es Canons, Cap des Pinar... i s'ha adquirit Aubarca, un paradís per a tots els mallorquins i per a tots els qui ens visiten —que no oblidem que vénen per aquests petits paradisos que encara queden.

-Per primera vegada s'ha elaborat un xoc per garantir l'abastiment d'aigua en un període de màxima sequera, a pesar dels entrebancs d'EMAYA. La imatge esperpèntica del "barco de s'aigo" ha desaparegut.

-Per primera vegada s'han fet proves selectives per a funcionaris amb la màxima transparència i respecte al principi d'igualtat d'oportunitats. Recordem que la borsa d'interins era una vertadera vergonya per a qualsevol administració.

-S'han tramitat i convocat les ajudes als pagesos, al sector pesquer, a les petites i mitjanes empreses. S'han fet importants inversions en els mercats tant de Palma com als pobles.

-S'ha aconseguit una inversió de 33.000 milions amb el nou Objectiu 2, fet que suposa un increment del 80% respecte de l'anterior període.

-etc., etc., etc.

Qui diu que aquest Govern no governa? Si governar és decidir i gestionar, i fer-ho amb la màxima transparència, amb fe i honestat per tal que tots els ciutadans i ciutadanes se'n sentin beneficiats, aquest Govern sembla, efectivament, que fa deu anys que governa. Tant de bo es facin realitat! (Ah!: gràcies, follet, per haver-me donat peu a fer aquesta explicació!)

Felip Munar i Munar

**FABRICACIÓ
DE
BALUSTRADA**

Magatzem i Oficina: Tlf. Magatzem: 64 67 44
 Cart. Manacor, km. 28'5 " " : 64 60 95
 " Particular : 64 61 73

07230 Montuïri (Mallorca)

La paraula Montuïri a les Quatre Grans Cròniques

La paraula **Montuïri** hi surt dos pics, un d'ells amb tota propietat i l'altre, per equivocació; falta que es repeteix tres vegades.

Les *Quatre Grans Cròniques*, com podem llegir al primer tom de **La Història de la Literatura Catalana**, són quatre textos fonamentals de la historiografia catalana medieval. La Crònica de Jaume I o **Llibre del Feys**. La Crònica de Bernat Desclot. La Crònica de Ramon Muntaner, encara que de la seva obra l'autor no en diu mai *crònica*, sinó *llibre*; i la crònica reial de Pere el Cerimoniós, que per desig explícit de l'autor té el títol de *Llibre en què s'contenen tots los grans fets que són entrevenguts en nostra casa, dins lo temps de nostra vida, començant los a nostra nativitat*.

A part del seu extraordinari valor com a document d'informació de fets, són quatre veres meravelles des del punt de vista literari i idiomàtic, redactades totes quatre a la fi del segle XIII i al llarg del XIV.

La primera vegada que surt la paraula **Montuïri**, i aquesta amb tota propietat,

és a la Crònica o Llibre del Feits, capítol 72, on el Rei En Jaume, embarcat a la conquesta de Mallorca, diu: *E per tal que sàpien aquells qui aquest llibre veuran quantes partides ha en Mallorques, elles són quinze. La primera és Andraig, e Sancta Ponça, e Bunyola, e Sòller, e Almeruig¹, e Pollença; i aquestes són les muntanyes majors de Mallorques que reguarden contra Catalunya. E aquestes són les patides que són en pla: Montueri, e Canarossa², e Inca, e Petra, e Muro, e Felanig, on és lo castell de Sentueri, e Manacor, e Artà.*

Per equivocació triple, trobam la paraula **Montuïri** a la crònica del rei Pere el Cerimoniós, en el tercer capítol, número 42, on podem llegir: *D'altra part, trametem ab companya d'hòmens de cavall de Casa nostra e ab almogàvers als castells d'Alaró, de Montueri e de Pollença, los quals se tenien encara per lo dit rei qui fo de Mallorques*. A la nota corresponent a aquest text, l'historiador Ferran Soldevila corregeix: *Segons s'ha conservat dins el procés la nominació i les instruccions de Felip de Boil per anar a requerir la rendició dels castells de Santueri (no Montueri, com diu aquí la crònica), Alaró i Pollença...*

Al número 43 la Crònica torna repetir equivocadament: *E lo dimecres après, onzè dia del dit mes, lo dit mossèn Felip de Boil anà al castell de Montuïri e presentà una carta nostra a En Guillem Durfort e a Mossèn Berenguer*

Una de les pàgines del Llibre dels Feits

Tornamira... I Soldevila torna insistir: La redacció definitiva corregeix Santueri per Montuïri.

Al número 44, per tercera i darrera vegada, la Crònica erra: *Lo dijous après següent, los dits Guillem Durfort e Mossèn Berenguer de Tornamira lliuraren al dit mossèn Felip Boil en nom nostre lo dit castell de Montuïri*. Ja no hi ha nota de Soldevila que rectifica. L'historiador suposa que el lector ho sabrà fer sense ajuda de ningú.

Josep Oliver i Verd

Nota històrica Lo Consell

Degué existir a l'església o devora, una porxada on es reunia lo Consell, ja que a una de les actes més antigues que posseeix l'Ajuntament -18 octubre 1452- consta que es reunia en el porxo o a una plaça; i en altres actes posteriors que ho feia a l'església, *loch acostumat de tenir consell*, en el porxo reial, escrivania reial, etc.

(D'una nota de B. Verger)

1) Avui **Almallutx**, alqueria del terme d'Escorca.

2) Comprenia els actuals termes municipals de Santa Maria del Camí, Santa Eugènia, Sencelles, Consell, Costitx, Binissalem, Alaró i Lloseta.

bar

Ca na Poeta

music

Tots Sants

No ens temerem i amb un tres i no reserem a Tots Sants. Això vol dir rams de flors a balquena i visita al cementeri per fer una recordança als qui ja ens han deixat. Pertoca, docs, avui treure a llum històries d'aquests llocs, sense cap mena de goig amb la truculència que això pot significar.

La primera història és del 60-61. Un company havia mort en un accident d'avió per terres d'allò que és ara el Parc de Doñana i ens tocava anar a enterrar-lo al cementeri de Xeres. Era un horaibaixango del mes d'abril i la nombrosa comitiva havia arribat al lloc de l'enterrament.

Em sorprengé que tots, aleshores militars d'aviació, s'arremolinassin vora un caramull de terra que era clar, feia poc temps havien remoguda. Jo vaig romanre tan enfora com em permetia el protocol. De sobte, un cantusseig esgarifador començà a sonar de lluny, era un tètric cant fúnebre. De darrere uns xipresos sortí una tiranga d'almanco una dotzena de bubotes; anaven descalços, amb un hàbit de tela de sac marronosa, caputxa posada, que sols els deixava defora una llarga barba i un amb pala de ferro a l'esquena. Eren els ermitans-enterradors que cuidaven d'aquell cementeri. Encara dins meu, després de quaranta anys guard la imatge de com ajudat per cordes baixaren els baül del company mort

al clot que veïnat de la terra remoguda abans havien obert; encara ressona dins meu el renou de les palades de terra quan, una a una, anaven poc a poc tapant aquell baül. Els frares seguien mentre feien la seva feina encaputxats i cantant. Després, tal com vingueren, s'entornaren. Això vist a les pel·lícules, fa gràcia; al natural es grava dins teu per a tota la vida.

La segona història és més o manco del 72-73. Era una de les primeres vegades que per motius de la meua professió havia pernoctat a Düsseldorf i el diumenge dematí tenia poques feines. Un company em convidà a anar a missa a una capelleta a un parc, segons ell, molt hermós, just devora l'hotel on estàvem, aleshores el Hilton. Així ho férem. Acabada la missa el solellet del matí convidava a fer una volta pel parc. Arbres mil-lenaris, aucells per tot arreu i cada vintena de passes, un bon rotle de flors d'allò més ben cuidades. Feia ja una estona que li donàvem a les cames fins que vaig adonar-me d'una placa de només un pam per banda i que entre flors romanía com a recolzada a la soca d'un d'aquells majestuosos arbres. M'hi vaig acostar i anc que escrita amb alemany vaig poder entendre que era una làpida en memòria d'un difunt. Després, fàcilment, a cada caramull de plantes o arbusts florits vaig anar descobrint la seva corresponent mi-

núscula placa: "Pepe -així es deia l'amic- esto és un cementerio". "Claro. Te habias tragado lo del parque!". Ni dels amics que s'anomenen Pepe es pot confiar.

Tercera història: Hivernada del 70. Una tia d'enfora de la meua dona havia mort enllà dels 90 anys sense més parents que els nebots llunyans. Romania enterrada a una de les petites tombes que hi ha a la part més antiga del cementeri de Ciutat. Dos o tres dies després de Tots Sants vaig haver d'anar per un determinat motiu a l'esmentat cementeri i mogut per la curiositat vaig voler fer una volta per allà dedins, encara tot farcit de rams i corones ufanoses, si bé ja un poc musties. Arribat a la part antiga, fàcilment vaig identificar la tomba on la tia Sebastiana descansava feia dos o tres anys. Cap flor l'agombolava, tampoc a les dues o tres tombes petites i antigues que l'envoltaven. Lluny, les corones i els caramells de ciris apagats, pels caminals qualche estrany hi havia redolat la nit passada.

De vola a ca meua, amb el cor estret i un mal regust a la boca vaig escriure aquesta trista cançó:

A una tomba freda

Ni tan sols hi tenia un ram de flors
damunt la tomba.
Tal volta empès pel vent
un lliri mustí hi caigué.
Tal volta un ciri hi degotà calentes llàgrimes
des de la tomba veïnada.
Ella es morí de vella i és que els cors
aguanten fins que un dia es callen per a sempre.
Morí en silenci,
com es moren els vells de nostra terra,
com han viscut molts d'anys,
ajupits vora el braser sense foc,
guaitant darrera els vidres,
cercant veure passar la seva vida
i la seva mort.
Ningú no tengué sols un record per a ella.
Morí de vella, i els parents llunyans
en tenen de més propis a qui resar.
Per això, avui, quan em record que ella visqué
em deman el per què d'aquella vida
i no hi veig la raó,
sols que sigui per morir, com morim tots.
Per això, avui xinglota una pregària dins el cor
mes em sembla que només és manllevada.

S'ha dit que...

Des de moltes cases del poble se senten queixes per la gran quantitat de coloms que es passegen per damunt les teulades. En concret perquè els seus excrements, en ploure, van dins les cisternes. Per què no s'hi posa remei?

El camió que es va cremar prop de la benzina de Vilafranca a finals d'agost, era de "Fruites i verdures Vidal", el conductor del qual s'era en Tomeu, casat amb na "Dolores".

De tant en tant es veuen nins amb monopatis per alguns carrers del poble. S'ha d'anar alerta, perquè un fill de n'Antònia "Queló" va caure i va haver de passar pel quiròfan.

Fou tan grossa la tempesta dels primers dies de setembre que l'aigua va embossar una claveguera de Na Païssa i llavors, en vista d'aquesta situació, en Toni "Pipo" va haver de cridar un camió per desembossar-la.

Un cotxe vermell que passava a la 1'30 de la matinada de dia 12 passat pel carrer Major, es va aturar davant el número 21 i el conductor o passatgers varen robar dues brulloses que estaven davall els cossiols. Fet que demostra "fins on s'aferran" els incivilitzats que s'aprofiten de la fosca per cometre tan insignificants robatoris que no els faran tornar rics.

De tant en tant arriben a aquesta redacció veus de persones que consideren que el butlletí que publica l'Ajuntament té poca raó de ser. Addueixen tres motius: Que no hi participen els regidors de l'oposició, que l'Ajuntament ja disposa d'una pàgina a Bona Pau per exposar-hi tot quan vulgui, i perquè costa uns doblers.

Els regidors de l'oposició fan la tasca de control de l'equip de govern mitjançant els precs i preguntes. Si es fessin més plenaris, no importaria fessin tantes preguntes. Ara bé podien fer-se'n menys i més contundents.

Els diaris digueren que del lloguer del bar Es Revolt l'Ajuntament en traurà 100 milions en 10 anys. Ara bé, molts ho posen en dubte.

Punt Informatiu, el periòdic independent d'informació local de Pollença, s'ha fet ressò dels premis literaris Sant Bartomeu i tot perquè una pollencina guanyà el tercer premi juvenil.

Ben prest veurem magrebines casats amb montuïrers i viceversa i, per tant, fills mestissos. Ho deien uns que

acabaven de llegir la tramitació d'un expedient de capacitat matrimonial d'Amal Saoud (soltera) de Marroc, amb Josep Roca Mas (divorciat), de Montuïri.

Succeeix poques vegades, però en el ple ordinari del mes passat no es va observar cap vot en contra per part dels regidors de l'oposició als 10 punts de l'ordre del dia. Tots els temes foren aprovats o bé per unanimitat o amb abstencions. Fins i tot els del PSM-PSOE manifestaren l'aprovació a determinades gestions de l'equip de govern. Fet inaudit, que succeeix poques vegades.

"Avui sa gent va poc a missa", va dir des de la trona el capellà que dia 17 celebrava la de les 12. Era així, ja que una la va contar i sols hi havia 20 persones. (S'ha de tenir en compte que la nit anterior el nou rector féu l'entrada i l'església estava plena).

Va causar estranyesa que el butlletí informatiu de l'Ajuntament del mes passat no inclogués ni una sola línia fent referència al concurs literari. Qualcú ho va sentir molt.

Aquells que durant l'estiu criticaven el batle perquè la seva manera de vestir desdeia de la seva autoritat, ara, a la tardor, demanen que des d'aquesta secció li donem l'enhorabona perquè ara sí, vesteix tal com pertoca. És que la gent es fixa en tot!

En Xerrim

BAR - RESTAURANT

Can Miquel

Menú diari i a la carta
Hamburgueseria i Pizzeria

(Dimarts tancat)

Carrer Palma, 194

Tel. 971 64 62 04

Montuïri

L'Ajuntament informa

Aprovació d'actes anteriors

Per unanimitat foren aprovades les actes de les sessions plenàries 7/00 i 8/00.

Presa de possessió de la regidora Maria Verger Noguera

La regidora electa Maria Verger Noguera va prometre del càrrec després que el batle llegís el nomenament.

Comunicacions de batlia

Decret de batlia designant regidora delegada de les àrees de cultura, educació i festes a Maria Verger Noguera. Designació al regidor Raimundo Arbona Massanet, regidor de turisme i portaveu municipal del PP. Nominació de Joana Mª Bennàssar Gomila 3er tinent de batle.

Es donà compte: a) de l'acta de la darrera sessió plenària de la Mancomunitat del Pla de Mallorca i s'informà de la memòria del curs 99-00 Educació de persones adultes; b) de l'estadística d'edificació de vivendes de la delegació del Govern; c) de la reunió de l'assemblea general del "Leader II" del Pla de Mallorca; d) del pla de neteja de camins rurals per a l'any 2000, per Ferroviari; e) de l'aprovació definitiva de la revisió de les NN SS de Montuïri per la Comissió Insular d'Urbanisme; f) de la campanya d'identificació de cans i vacunació antiràbica, i g) de l'adjudicació de les obres de rehabilitació del Pou del Rei.

Designació de representants en òrgans col·legiats

Per 7 vots a favor i 4 abstencions fou designada representant de l'Ajuntament al Consell Escolar i Patronat de Música la regidora Maria Verger Noguera, i suplent, Joana Mª Bennàssar Gomila.

Adjudicació de la gestió indirecta del bar del poliesportiu municipal "Es Revolt"

Per 6 vots a favor (PP) i 5 abstencions fou adjudicada la gestió del bar del Poliesportiu Municipal "Es Revolt" a l'empresa "Restaurant Es Revolt, SL", sota la garantia de 8.000.000 ptes. corresponent al pagament del primer exercici del contacte.

Adjudicació obres Poliesportiu Municipa POS 2000-2003

Per unanimitat s'aprovà dita adjudicació a l'empresa "CIP Verger SL" d'acord amb les condicions establertes.

Adquisició gratuïta de la travessia C-715 al seu pas per Montuïri

Per unanimitat s'acordà acceptar la cessió gratuïta que a l'Ajuntament fa el Departament de Carrèteres del Govern de les Illes Balears, corresponent a l'antiga travessia C-715 al seu pas per Montuïri.

Comptes generals de 1992, 1997 i 1998

Per 6 vots a favor (PP) i 5 abstencions foren aprovats els comptes generals dels exercicis de 1992, 1997 i 1998.

Precs i preguntes

Els 5 regidors de l'oposició formularen un total de 30 precis i preguntes sobre diferents temes, tals com:

1- L'accident del coets de Sant Bartomeu. *R: Es va complir la reglamentació sobre coets. Disposam d'assegurança per coets que cobrirà les indemnitzacions que es determinin.*

2- Titulació que requereix el socorrista de la piscina municipal. *R: Un socorrista té el títol de socorrista aquàtic i l'altre de socorrista.*

3- Deficiències en la neteja de la piscina municipal. *R: Ara està neta. Va ser al moment de canvi del concessionari.*

4- Motius pels quals J.A. Ramonell no prengué possessió del seu escó municipal. *R: Va voler renunciar.*

5- Sobre el pagament de les despeses d'aigua de la senyora d'Es Figuerol. *R: Es va notificar a Ferroser l'acord que no pagàs i Ferroser es va fer càrrec.*

6- Per què no es conviden els regidors de l'oposició i els seus consorts al sopar del pregoner? *R: Va ser un sopar del grup polític, però a partir de l'any que ve es farà a nivell institucional.*

7- Enhorabona per la gestió dels "quintos" durant les festes.

8- Es va trobar exagerada la despesa pel menjar del "quintos". *R: S'ha procurat donar suport i ajuda als "quintos".*

9- Felicitacions per l'espectacle ofert el darrer dia de festes.

10- Es demanen aclariments sobre el dinar a Menorca dels empleats de l'Ajuntament. *R: El dinar dels empleats ho va pagar tot el batle a títol particular.*

11- Informació sobre deficiències del "Pla Mirall".

12- Es denuncien obres a sòl rústic, de nova planta, sense legalitzar.

13- El tancament d'una finca a Son Collell, darrera la discoteca, ofereix un impacte visual desagradable.

14- Es demana una reunió amb l'arquitecte per saber l'abast de les NN SS i poder consensuar diferents temes. *R: Es faran les reunions necessàries per aconseguir el consens urbanístic.*

15- Proposta de re-compra del solar de Can Rua per a vivendes de protecció oficial, encara que suposi un import més elevat del que abans es va pagar. Després l'Ajuntament podria vendre els solars. *R: S'estudiarà.*

16- Les NN SS podrien contemplar l'adquisició i venda de solars. *R: Ha sortit una línia de subvencions per a aparcaments. Es tramitarà.*

17- Per quins motius es va considerar que l'entrada de Ramonell al Consistori seria negativa? *R: La premsa va malinterpretar les paraules del batle, simplement Ramonell va renunciar.*

18- A qui s'ha adjudicat l'electricificació de la pista de tennis? *R: Va ser una adjudicació directa, conforme a l'establert per llei per a pressuposts inferiors a dos milions de pessetes.*

19- Es demana si s'ha fet efectiva la retirada de l'import de rústica per sequera. *R: Només es retirarà el cobrament si no es subvenciona.*

20- Quan es posarà en marxa la reforma circulatoria? *R: S'està estudiant.*

21- Obres del "Pla Mirall" que manquen realitzar i quan s'acabaran. *R: Encara no s'ha fet la recepció de les obres, ja que s'han d'acabar dins el 2000.*

22- Aclaracions sobre turisme local, museus, aparcaments, etc.

23- Quan serà la inauguració del museu del Molí d'Es Fraret? *R: A finals del 2000. Ho durà una fundació.*

24- Es demana una millor ordenació de la circulació en Es Dau; l'empedrat no és estètic ni de seguretat.

25- Conveniència que mitjançant les aules de formació d'adults de la Mancomunitat s'ofereixin cursos interessants per als joves, encara que sia a un altre poble. I que aquests en rebin informació.

25- Es transmeten queixes de la gent per la manca de cadires tots els dies de les festes.

27- Es troba que les festes d'enguany han estat massa llargues.

28- Es vol saber si el batle ha demanat a la Delegada del Govern més vigilància a fi d'evitar robatoris. *R: S'ha previst sol·licitar-lo.*

29- Es demana l'extracte comptable que es va sol·licitar en el darrer plenari.

30- Es considera que s'ha d'arreglar el pis del carrer al cap de cantó de can Joan d'Es Forn a fi d'evitar accidents. *R: D'acord.*

El P. Miquel Mascaró, Missioner dels Sagrats Cors, és des del passat 16 de setembre del nou rector de Montuiri

El vespre del passat 16 de setembre l'església estava plena de gent pel doble motiu de l'acomiadament d'Onofre Torres i l'entrada del qui a partir d'ara serà el nou rector, el P. Miquel Mascaró Crespí, Missioner dels SS. CC. Acte que tengué lloc en el transcurs d'una solemne Eucaristia que fou presidida pel Vicari Episcopal de la Part Forana, Mn. Jaume Alemany i en la que concelebraren els dos capellans de la mateixa orde del nou rector, P. Joan Pocoví i P. Jaume Reynés, alguns capellans vinculats a la vila, com també els rectors de Porreres, Algaida, Sant Joan i Vilafranca, els quals, juntament amb el de Montuiri constitueixen l'equip de "rectors solidaris" de la zona.

A l'homilia el Vicari Episcopal va exposar els motius i la importància d'aquest acte. Onofre Torres, emocionat, recordà alguns trets de la seva estada i rectorat a Montuiri i Miquel Mascaró es mostrà continuador, planificador i coordinador de la nova tasca que des d'ara empenen en aquesta parròquia.

A l'acabament la Junta Parroquial entregà un obsequi a Onofre Torres en agraïment pels 8 anys de labor sacerdotal a Montuiri, el poble assistent fou obsequiat amb un refresc i el rector entrant aprofità per començar a conèixer els seus nous feligresos.

Nova regidora

En substitució d'Antoni Nicolau, qui uns mesos enrere havia dimitit de regidor del PP per motius personals, dia 5 prengué possessió al seu lloc Maria Verger Noguera. Ocuparà la regidoria de Cultura.

Ajuda a Nicaragua

La conferència de dia 15 i el sopar de dia 16 serviren per conscienciar els montuierers, moure voluntats i recaptar fons per minvar en quant sia possible les mancances que sofreix el poble de Nicaragua.

Concert

La nit de dia 17 damunt el graons i davant el Club de Majors, la banda de música oferí el darrer concert de la tempo-

La nit de dia 16 de setembre els fidels omplien tots els bancs del temple parroquial i aquests capellans, presidits pel Vicari Episcopal de la Part Forana, presidien l'Eucaristia que se celebrava amb motiu del canvi de rector de la nostra església

rada d'estiu. Una audició que va complaure el públic que satisfet va escoltar les interpretacions.

Conferència sobre medi ambient

Dia 22 a la sala d'actes de l'Ajuntament el professor de Biologia de la UIB Antoni Bennassar i Roig va oferir una conferència sobre "El futur que ens espera de la gestió de residus", dins el cicle que organitza la "Fundació la Caixa".

Excursió de la 3ª Edat

L'Associació de Persones Majors va dur a terme una excursió a Lluc, Port de Sóller i Sóller dia 28, a la qual hi assistiren 80 persones. Com a totes, els participants tornaren satisfets sobretot per haver guanyat el jubileu i per la carta del nou rector que es va llegir dins l'auto-car.

Organitzat per l'Associació "Amics de les Cures Pal·liaives" el dissabte 14 d'octubre a les 19'30h a la Catedral, amb entrada de franc, s'oferirà una audició del *Requiem de Faure* i l'*Al·leluia* de Handel.

centre
d'anàlisis
biològiques
s.a.

Anàlisis Clíniques

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i
divendres: de 8'30 a 10 hores

Carrer l'Almoïna, 49
Porreres
Tlf. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua, Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança Novomèdic...

Inici de curs a les escoles

La matrícula escolar ha augmentat en 21 alumnes

L'inici d'aquest nou curs no ha presentat cap tipus d'incidència remarcable i les classes han començat tal com estava previst i marca el calendari escolar del 2000/2001 enviat per la Conselleria d'Educació i Cultura a tots els centres docents no universitaris. Dia 1 de setembre el centre ja disposava de la plantilla completa per engegar aquest nou any escolar.

L'alumnat inicià el curs dia 14 de setembre amb el següent professorat i nombre d'alumnes per aula:

A l'etapa d'Educació Infantil, Catalina

Forteza, a 3 anys amb 27 alumnes (amb el suport de Catalina Perelló), Francisca Mª Niell, a 4 anys amb 16 alumnes, i Maria Francisca Miralles, a 5 anys amb 19 alumnes.

A l'etapa d'Educació Primària el professorat tutor és: Maria Antònia Melià, a 1r curs amb 16 alumnes, Margalida Ramis, a 2n curs amb 23 alumnes, Catalina Gayà, a 3r curs amb 17 alumnes, Maria Elena Calafat, a 4t curs amb 23 alumnes, Josep Mª Munar a 5è curs amb 14 alumnes, i Maria Antònia Vallespir, a 6è curs amb 20 alumnes, a

més de les classes de Música.

La plantilla del Centre es completa amb l'equip de suport a diferents cursos: Informàtica i Biblioteca, Jerònia Oliver, Atenció a diversitat, i Maria Josep Calafat, Pedagogia Terapèutica (compartida amb l'escola de Sant Jordi) i l'equip directiu (Guillem Fiol, Secretari i mestre d'Educació Física, Maria Francisca Miralles, cap d'Estudis i tutora de 5 anys, i Antoni Gornals, Director i mestre de Llengua Anglesa).

A més, un dia a la setmana, treballen en el centre, Manuela Rodríguez (Psicopedagoga) i Catalina Grimalt (Religió).

Així mateix, com és habitual aquests darrers cursos, l'AMPA seguirà subvencionant la monitora d'Expressió corporal i dramatització, Francisca Pocoví.

Cal destacar que la plantilla s'ha incrementat, respecte al curs passat, amb un mestre a l'Educació Infantil i un mestre en dedicació completa per Atenció a la diversitat (el curs passat només dedicava la meitat de les hores lectives). També s'ha de dir, però, que aquest curs la matrícula ha augmentat sensiblement (s'ha passat de 154 a 175 alumnes).

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tifs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11
Pol. Son Castelló 07009 Palma de Mallorca

Montuiri

971 646 460

Bar Can Pieres

El núm. 2 de
QUADERNS MONTUÏRERS

Montuiri abans de 1300

Ja tenim molt avançada l'edició del segon número de la col·lecció de *Quaderns Montuïrers* que projectam oferir als nostres subscriptors a la sortida de l'exemplar de **Bona Pau** corresponent al mes de desembre, la presentació del qual es faria dins els actes de la fira.

Aquest segon volum portarà per títol *Montuiri abans de 1300* i n'és autor Tomeu Gomila.

Esperem que el seu contingut, referit a uns determinats anys de la nostra història, sia igualment acceptat pels qui estimen les seves arrels.

Montuïri va patentitzar la seva solidaritat i cooperació amb Nicaragua

Els dos actes, organitzats pel Patronat de Música dins el cicle Cultures del Món, foren un èxit

Divendres dia 15 de setembre es va celebrar a l'Ajuntament una xerrada-projecció de diapositives per donar a conèixer la realitat socio-econòmica de Nicaragua i, en concret, de les seves comunitats rurals. Entre comentaris, preguntes i imatges els assistents van viatjar a una comunitat rural del sud de Nicaragua, Santa Maria, adscrita al terme municipal de San Miguelito, al Departamento de Río San Juan, per conèixer la seva forma de vida.

I s'hi va viatjar de la mà d'una senzilla i accessible O.N.G., Cultures Vives, que com a d'altres organitzacions no governamentals té per finalitat la promoció i la defensa dels drets humans. El seu compromís és el de l'execució de projectes de cooperació centrats en la participació i el desenvolupament comunitari de poblacions rurals a Nicaragua.

A la conferència es va presentar el projecte de construcció de vivendes dignes per a 57 famílies que viuen en condicions d'extrema pobresa, en habitatges disgregats que restringeixen la comunicació i el contacte entre els habitants de la zona. Els nous habitatges s'agruparan al voltant de l'escola, la qual es va crear en un projecte anterior d'aquesta mateixa O.N.G. i es va posar en funcionament fa dos anys, creant un nucli urbà amb serveis bàsics, per facilitar l'accés a l'educació de la població infantil i juvenil i possibilitar unes condicions de vida més dignes.

L'execució del projecte de vivendes dignes està valorada en més de 3.000.000 de pts. Cultures Vives aporta la matèria primera per les construccions i la coordinació del projecte; els habitants de Santa Maria hi aporten la feina, ... el Patronat de Música també hi ha volgut aportar un petit granet d'arena i per això va organitzar per l'endemà la Festa-sopar de solidaritat amb Nicaragua, amb la finalitat de col·laborar en el recaptament de fons econòmics.

Dissabte, dia 16 de setembre, es va celebrar el sopar. El Patronat, amb l'ajuda inestimable de moltes persones que es van oferir amb les seves idees i el seu treball a cooperar amb aquesta iniciativa, intentà apropar a la gent de Montuïri els costums de Nicaragua a través de l'art de la cuina i de la sensibilitat del paladar. No es pot assaborir tota Centreamèrica

sense degustar un plat d'arròs, de fríjoles o de "gallopin-to" que són fríjoles amb arròs. No es pot imaginar la immensitat de la selva sense el plat de carn que allà s'hi cria. No es pot concebre la generositat de les pluges tropicals si no es tasten juntes la síndria, la pinya i el mango. No es pot "platicar" (xerrar) durant la vetllada sense el llum d'una espelma i l'olor de la lima (espècie de llimona). Ni tampoc se'n pot copsar la intensitat de la calor que hi fa sense el ressò de melodies musicals.

En el sopar es va compartir menjar, ambient i música perquè qui ho sabia fer, gent gran i gent jove, ho va oferir als assistents.

Però en terres productives i cabdals d'aigua sobrants, l'economia no aconsegueix crear condicions de qualitat de vida pels seus habitants. Els països de l'anomenat Tercer Món viuen ofegats pel deute extern. Nicaragua destina al pagament d'aquest l'equivalent al 50% de les seves exportacions anuals o el 75% dels impostos recaptats en un any, fet que dificulta el desenvolupament intern del país i perpetua la dependència econòmica de Nicaragua amb l'exterior. El resultat del sufragament d'aquest deute és l'empobriment dels sectors majoritaris de la població, la descomposició social, l'exclusió i el deteriorament de les condicions de vida.

Hem de dir que als membres del Patronat ens ha corprès la resposta de la gent de Montuïri a aquest acte solidari i des d'aquestes línies volem agrair tanta generositat. Les aportacions econòmiques aniran destinades al Projecte de Vivendes Dignes.

De la festa-sopar, així com de múltiples aportacions de persones que ho han fet des de l'anonimat, s'han obtingut 380.132 pts. que sumades a les 57.200 pts. recaptades de la rifa de la panera solidària sumen un total de 437.332 pts.

Molts de montuïrers se solidaritzaren amb Nicaragua en el sopar celebrat al Dau oferint la seva contribució

Gràcies per haver confiat amb aquesta iniciativa i per haver-nos animat. Podem tenir per ben segur que al cor de les famílies de Santa Maria el nom del poble de Montuïri hi tindrà un lloc especial.

J^a Mª Fiol

Servei Nòmina

Tregui el màxim
partit de la seva nòmina

I, a més,
multipliqui-la
x10
amb el Préstec
Nòmina

Amb targetes
gratis

15%
de dte. en
assegurances

 "la Caixa"

Harri Chand Moolchand, 60 anys de servei al pròxim

Gran viatger. Al llarg de la seva vida ha tractat personalitats de fama internacional

De baixa estatura i elevats i nobles sentiments. Generós. Viu a la plaça Major del nostre poble i és la mà dreta del baró Jean Claude Petiet.

Harri Chaud és –per donar-li una qualificació i sense definir-lo encara exactament– una espècie d'ajudant, una mescla de majordom i ajuda de cambra de l'esmentat senyor, pel qual té un gran respecte.

Conversant amb en Harri, del tema que sia, manifesta sempre i surt a relluir la seva espiritualitat. Enamorat del sol que ens il·lumina es troba molt bé a Mallorca, on la claror d'aquest sol ho inunda tot. De gran sensibilitat i correctíssim amb les seves relacions. El tracte llarg i constant amb persones d'elevada cultura i també d'alta posició social li donen aquest aire d'ajuda de cambra que abans hem esmentat.

En el bon sentit de la paraula, sembla també a vegades una espècie de nin gran ben educat. És l'ombra del seu senyor; on va el baró, ell no hi manca. És també la imatge de la fidelitat.

Estant amb el baró Petiet i anteriorment al servei del Coronel N. Waters, de nacionalitat anglesa, ha viatjat moltíssim i coneix nombrosos països. Amb aquests senyors ha tingut l'oportunitat de servir o tractar personalment figures cèlebres de la cinematografia universal, com foren Charles Boyer, George Sanders, Zsa Zsa Gabor i Elizabeth Taylor. S'ha relacionat

també –eren veïns estant a Palma– amb el pintor Joan Miró. Damunt una taula, prop de nosaltres, hi ha una fotografia de la mare de l'anterior president dels EE. UU., G. Bush, amb unes línies autògrafes d'agraïment.

A conseqüència dels països visitats i les persones tractades dins els seus viatges, domina a més del castellà, l'anglès i el francès; entén i es deixa entendre en català i es defensa molt bé amb el suec i l'alemany. També es recorda del "creolo", dialecte del seu país.

Va néixer a l'illa de Maurício l'any 1940. De família humil, foren 10 germans i germanes. De nin va anar a classe a la mateixa illa.

Per situar-nos direm que l'illa de Maurício té una extensió més o manco com la meitat de Mallorca amb una població d'un milió deu-mil habitants. Situada a 850 quilòmetres a l'est de Madagascar dins l'oceà Índic, des de 1910 fou colònia anglesa i obtingué la independència el 12 de març de 1968.

El baró, una persona molt atent i amable, ens fa passar a una habitació, ocupant una butaca entre Harri i l'entrevistador.

– A què es dedicava al seu país d'origen? preguntam a Harri.

– Allà –contesta– anava a fer net per les cases, cuidava malalts i persones majors... coses així.

– Fins quan durà aquesta situació?

– Als vint anys sortia d'aquella illa cap a Suècia. En aquest país feia un treball similar, ocupant-me de fer neta una farmàcia a la ciutat de Göteborg. Hi vaig estar un any fins que em va contractar el coronel Waters.

– Qui era aquest senyor?

– Era un senyor fadrí que gaudia de molt bona posició. Una espècie de representant de productes farmacèutics en gran escala. Vivíem a Londres i viatjàvem molt; jo l'acompanyava per tot. Anàvem molt a Winchester, als països escandinaus i a altres. Vaig estar al seu servei durant 16 anys.

Es retura un moment.

– Volia afegir alguna cosa més?

– Sí –ens diu–; tant a Londres com als països escandinaus no hi havia sol i jo enyorava i desitjava el sol. Aquest senyor era una espècie d'alt dignatari de l'Església Anglicana. Estant amb ell vaig conèixer Crist i em vaig identificar amb la seva doctrina, però he de dir també que estant al meu país jo anava a vegades a un temple de l'Església Catòlica. El senyor Waters era molt bona persona però els seus negocis no devien anar molt bé. Un dia em va sorprendre quan em digué: "Harri: no podré pagar-te, ho sent, però hauràs de cercar-te un altre treball". Li

Super Montuiri

Extens assortit

Gran varietat de productes d'alimentació

Peix congelat • Carnisseria

Xarcuteria • Panaderia

Fruita i verdura • Begudes • Neteja

I TOTA LA NOVA GAMMA DE "LEADER PRICE"

Av/ Es Dau, s/n

Tlf. 971 64 67 60

Montuiri

vaig dir que no, cobrant o sense, jo continuava amb ell. Passà més temps i es casà. La seva senyora també fou molt bona dona i simpàtica. En certa ocasió el matrimoni em va dir: "Anirem a veure el sol de més a prop, ens anam a Mallorca" Era l'any 1963. Vaig venir amb ells. Aquí vaig conèixer grans estrelles de la cinematografia i també el baró Sr. Petiet.

Al llarg de l'entrevista el baró amb un somriure a la cara i bondadosament ens ha estat escoltant mentre en Harri anava descabdellant la seva història i de prompte intervé en la conversa.

– Sí –ens diu– jo estava dins ca meva a Portals Nous, ocupat amb les meves feines quan toquen a la porta i vaig anar a obrir. Va esser en Harri. "Tiene trabajo para mi?" em preguntà. "Bueno –le dije– Si estás dispuesto a viajar? Yo nunca estoy en el mismo sitio". Es va quedar i fa 25 anys que està amb mi –diu somrient el Sr. Petiet– i amb mi també ha travessat l'Atlàntic 52 vegades.

Ens dirigim altra volta a Harri.

– Essent, com veim, un gran viatger, quins països ha visitat?

– Oh! Bastants –contesta aquest–. He estat a Madagascar, Egipte, Tanzania, Kenia, Djibouti... França, Itàlia, Suïssa, Estats Units, on hi hem viscut deu anys, els països escandinaus i altres.

– Ens basten aquests; no ve a tant per cada un. Quin d'aquests països és el que més l'ha impressionat o el que més li ha agradat?

– Tots el que hi ha sol. M'agrada molt Mallorca per aquest motiu. M'agrada el sol de Montuiri.

– Hem observat que és un amant de la pintura. On i quan va adquirir aquesta afició?

– Ah! Sí. M'agrada molt. M'hi vaig aficionar estant als Estats Units. Vivíem a Palm Beach i Key West. Aquesta ciutat darrera, famosa pels artistes i pintors.

– Algun altre hobby que l'estira?

– M'hagués agradat molt dedicar-me a la dansa. Quan estic treballant, en certs moments ho faig al ritme d'alguna melodia.

– Parlant de melodies... ens ve a la memòria una estrella de la cançó nostàlgica: Sara Montiel. Sabem que us coneguéreu personalment.

– Sí. Estant en El Terreno ens coneguérem. Hi havia entre nosaltres una gran

amistat. Esperí...

Surt un moment de l'habitació i torna de cop amb una gran fotografia. En ella Sara Montiel en la flor de la seva joventut i èxit. Damunt, en Harri, du una dedicatòria personal de l'esmentada actriu.

El baró frueix escoltant-nos i torna intervenir en la conversa.

– Miri –ens diu aquest–. En certa ocasió sonà el telèfon i després d'agafar-lo una veu femenina molt simpàtica em digué: "Oiga: le parece bien venir a cenar a mi casa esta noche?" Jo no coneixia qui em parlava i amablement vaig donar una excusa declinant la invitació. Quan vingué en Harri vaig saber que la qui ens convidava era Sara Montiel.

Ens conta l'anècdota amb cara de sorpresa i rient.

Dit sia de pas, el baró es nega a donar a Harri el nom de criat. Més bé el defineix com un ajudant imprescindible.

– Miri –ens diu sense abandonar el seu bon humor–, quan he d'escriure una carta en castellà, en Harri és el qui m'ajuda a redactar-la.

I continua el Sr. baró dient, referint-se a Harri:

– En certa ocasió, estant a París, on jo tenia una reunió amb un grup d'advocats al meu domicili, li vaig dir: Ves a dur un paquet de "sandvitxos", no podem entretenir-nos dinant. Quan venia amb els entrepans, al portal d'una església trobà una dona espellissada que demanava almoïna. Li donà tots els entrepans i els doblers que duia.

El rostre del baró reflexa satisfacció quan ho conta. És més, sembla que li féu

molta gràcia i li caigué molt bé.

Ens dirigim altra volta a Harri.

– Quina qualitat és la que més admira en les persones?

– Ah! Si he d'estar al seu servei, m'agrada que siguin intel·ligents... i riques. D'aquest mode jo puc donar als demés.

– La desgràcia més gran que pot tenir una persona?

– La soledat. Necessitam el calor dels qui ens enrevolten.

– Amb quin lema va pel món, per la vida?

– Estimant la gent. Essent lliure i sense por.

– Què és el que el preocupa?

Ens mira un breu moment abans de contestar.

– No em preocupa res. "El hombre propone i Dios dispone".

– Una aspiració, alguna cosa que li agradaria realitzar?

– Continuar amb la pintura i donar classes d'idiomes. Abans de morir voldria repartir els meus pobres sabers.

– Què li ha agradat del nostre poble?

– Tota la gent. I les festes de Sant Bartomeu que són extraordinàries.

– Per viure: la ciutat o el poble?

– M'agrada un poble petit, m'agrada Montuiri, la seva gent i el seu sol.

Aquesta és la història i impressions d'Harri Chand, en poques línies. Són 60 anys de servei als demés, d'experiència de vida, de donar la mà als necessitats.

Miquel Martorell Arbona

**ES MOLÍ DE CAN PERONS
PARRILLA**

Dimarts - Diumenge
Dienstag - Sonntag

20:00 - 24:00

Tlf: 971 16 15 07
Yatush@jet.es

Carrer Molinar, 51
Montuiri

El P. Miquel Mascaró Crespí, nou rector de Montuïri

Aquí li ajudaran els pares Pocoví i Reynés, però també haurà de compartir Randa, classes, pastoral juvenil... i en els seus plans la qualitat predomina a la quantitat

El nou rector de Montuïri, Miquel Mascaró Crespí, abans de començar aquesta entrevista ja va mostrar el seu agraïment per donar-li l'oportunitat de poder oferir-se al nostre poble i a la vegada poder divulgar les seves inquietuds i la seva manera de pensar.

– Jo també som d'un poble ben pagès – ens digué al començament – i m'honora ser-ho. Som de Sa Pobla i allà hi vaig passar fins que vaig tenir 22 o 23 anys. Després vaig anar a fer feina en el col·lectiu de la Sapiència on vaig descobrir la meua vocació. Podríem dir que varen ser els pobres, la gent marginada, els rebutjats de la societat els qui em varen fer descobrir aquest Déu que estima els petits, els senzills. Després de tres anys de fer feina en aquest col·lectiu vaig ingressar a la Congregació dels Missioners dels Sagrats Cors, els "Pares de Lluç". Primer vaig fer el noviciat a Lluç i després vaig continuar els estudis teològics a la facultat de Sant Pacià de Barcelona. Ara fa 12 anys, era el 2 d'octubre de 1988, quan m'ordenaren sacerdot als peus de la Moreneta, és a dir, al Santuari de Lluç.

– De llavors ençà, on ha exercit?

Vaig treballar 4 anys a la Parròquia de la Real. Mentre treballava vaig estudiar Magisteri. Tot just acabar vaig anar a treballar amb els blauets de Lluç i després de

dos anys vaig anar a estudiar una llicenciatura en Teologia a Bons Aires. Els pobres de Bons Aires m'ajudaren a descobrir el Déu de la tendresa, de la impotència i de la misèria. Em varen fer descobrir aquest Déu que es rebel·la davant la injustícia. Els pobres de Bons Aires com també els de la Patagònia, ja al sud d'Argentina, em varen fer un capellà nou.

– I després d'aquesta experiència?

– Després d'aquesta experiència tan profunda i entranyable vaig passar viure a Sant Honorat i a treballar al poblet de de Randa amb altres tasques ministerials, com donar classe a algun col·legi de la Congregació, als novicis de l'Escola de Santa Catalina Tomàs, i altres activitats relacionades amb els joves.

– Possiblement haurà tengut altres experiències sacerdotals?

– Sí. Durant aquest temps m'he dedicat bastant als joves, quasi podria ser el gran gruix de la meua activitat: Pastoral juvenil, acompanyar els joves al seu discerniment vocacional, acompanyar-los en el seu creixement espiritual i humà, etc. Però malgrat això també m'he dedicat a treballar un poquet al costat dels pobres; he fet un poc de feina al Projecte Home, i també, darrerament, malgrat no he pogut dedicar-li el temps que hauria volgut, al centre de joves que tenen la malaltia de la sida, que es diu Nou Horitzó.

– Com coneix Montuïri?

– He de dir que Montuïri el conec per la proximitat amb Randa. Em sembla un poble molt honorat, un poble que li agrada la festa, un poble que viu la llibertat en totes les expressions. I això em dóna una gran alegria, perquè a mi també m'agrada ser un home d'una gran llibertat. En tots els àmbits de la personalitat, llibertat religiosa, política, social; llibertat també en l'expressió a l'hora de comunicar-se, etc. Conec Montuïri i el meu concepte de Montuïri és que és un poble obert, un poble lliure, un poble que lluita per la justícia, un poble compromès en el fet social. I tan de bo que fos també un poble que cerca aquest Déu que dóna sentit a l'existència de tots els homes que cerquen amb un cor sincer aquest Déu que és Misteri.

– Amb quines il·lusions véns al nostre poble?

– He de confessar que quan em feren la proposta, vaig romandre sorprès: no esperava una proposta del Sr. Bisbe amb aquestes dimensions. Alguns vespres em va llevar el dormir; però malgrat això,

Ferreria Rafel Miralles

Més de 20 anys
treballant el ferro

Carr. Palma-Manacor s/n • Telf. 971 64 62 88 • Montuïri

El nou rector. P. Miquel Mascaró, en el parlament als fidels amb motiu de la seva entrada a Montuïri, ja va expressar les seves màximes preocupacions

poc a poc em vaig anar fent la idea i la meua Congregació la va anar recolzant. I venc amb una il·lusió, jo diria que d'estar prop de la gent. A mi m'agrada molt allò que en Teologia es diu el ministeri de la presència. És aquest ministeri d'estar a prop, de caminar al costat de la gent, d'acompanyar o, si voleu també, d'acompanyar-nos, perquè no només acompanya el capellà dins la seva expressió de fe, sinó que també el poble acompanya el capellà en la seva vivència de fe, en la seva vivència humana, etc. Aleshores l'única il·lusió que tenc és estar, acompanyar-nos, compartir, servir i també, perquè no, gaudir de la festa, gaudir de totes aquestes expressions tan agraciades que la vida ens dona.

- També voldríem demanar-li si ja té alguns plans en projecte?

- En aquests moments vaig agafant contacte amb la realitat de Montuïri. Sé que no és fàcil, perquè la pastoral en aquest món tan secularitzat, no és fàcil. Parlar de Déu a una societat secularitzada. Pot semblar estrany. En Nitcher ho expressà amb l'angoixant frase "Déu ha mort". Certament que per a molts Déu

ha mort. Però malgrat tot estic convençut que tots els homes de bona voluntat en el fons cercam Déu. Per ventura no és el Déu que ens ha predicat l'Església. És una altre Déu, però segur que tots cercam un Déu bo, misericordiós, carregat de tendresa. Un Déu que ens estima malgrat el nostre pecat. Doncs els meus plans són predicar aquest Déu, viure des d'aquesta experiència i tant de bo que tots els montuïrers es poguessin ajuntar a la recerca d'aquest Déu. Uns d'una manera i els altres de l'altra, però que tots cerquem aquest Déu.

- Compartirà parròquies? Com?

- Sí. Ara bé, el com l'hauré de cercar. A més de jo també hi haurà els meus germans de Congregació, el P. Jaume Reynés i el P. Joan Pocoví. Cadascú amb les seves possibilitats. Ja sabem que el P. Joan fa una

gran tasca humanitària de cuidar la seva mare, i el P. Jaume té altres tasques que la Congregació li ha encarregat. I jo també. Doncs hauré de compartir la tasca amb la parròquia de Randa, com també hauré de donar classes a algun col·legi. La Congregació m'ha encarregat, a més, la coordinació de la pastoral

juvenil a nivell de tota la Congregació; la qual cosa vol dir també viatges, reunions... i també compartir amb els meus germans solidaris; però voldria arrancar d'un principi que creec que és molt important, ja que important no és la quantitat, sinó la qualitat. Compartirem tots els plans que la vida ens ofereixi, totes les il·lusions que Déu ens possibiliti, però en qualitat, que serà tal vegada l'experiència més hermosa, més gratificant.

- Si parlàssim de preocupacions, que ens diria?

- Que en tenc moltes. Som una persona molt inquieta. Ja veureu que som una persona com a molt dinàmica, que sempre tenc projeccions. I hi ha vegades que això em frustra, perquè la gent no segueix el mateix ritme que jo pugui viure; però l'accepto, perquè cadascú ha d'anar al seu ritme.

- Ho podria concretar més?

- Sí. Fer un projecte de pastoral per a la parròquia de Montuïri, que arranqui del Pla de Pastoral Diocesà. És a dir: en el sí de la parròquia hem de tenir uns objectius a tots els nivells: el Consell Parroquial, el Consell Econòmic, la catequesi, la litúrgia... totes les tasques que hi pugui haver a la Parròquia han de tenir un mínim de projecte i han d'estar englobades dins un projecte general que ha de tenir com a taló de fons el pla de pastoral de la diòcesis. Aleshores la principal preocupació seria com fer aquest projecte en el qual hi puguin participar molts, tots, des de les seves inquietuds, els seus projectes, les seves

(Continua a la pàgina següent)

Restaurant

PUIG DE SANT MIQUEL

**Cuina mallorquina
Forn de llenya**

Ctra. de Manacor, km. 31 • Tlf. 64 63 14 • Montuïri

(Ve de la pàgina anterior)

possibilitats, el seu temps... I jo sempre arrancaré d'un principi pastoral que avui hem de tenir molt en compte "que molts facin poc i no que pocs facin molt". Tant de bo que molts s'hi apuntassin!

- Viurà a Montuïri?

- He de dir que no viuré a Montuïri. Vendré a Montuïri i dedicaré tot el temps que pugui, però com a viure, no hi viuré. Això vol dir que molts de moments les portes d'aquesta encisadora rectoria estaran tancades. Però agrairia que en estar obertes s'hi aturàs tothom. Serà una manera de conèixer-nos, d'establir unes bones relacions i, per què no?

per dir-me: "Miquel: benvingut a aquest poble de Montuïri". Quan jo hi sigui tot-hom serà ben vingut i ben acollit.

- Possiblement voldria expressar altres coses als montuïrers.

- Sí. La primera, que tenguin paciència, pensem les coses poc a poc. Som el primer que m'agradaria que ja estigués tot enllestit, però no és possible. Les coses, com diuen en castellà "de palacio van despacio". Facem les coses ben fetes, amb criteri, amb visió de futur i, sobretot, les coses fetes consensuades. Hem de confessar que la veritat no la tenim en propietat, ni la té cap grup en exclusivitat; la veritat la cercam entre tots.

Tan de bo que de Montuïri poguéssim fer entre tots un poble de veïns, un poble de gent que s'estima, que es perdona, que lluita i, per què no, un poble que creu en el Déu de la Vida, en el Déu de la festa, en el Déu de la pau!

- Qué diria per acabar?

- Vull acabar amb unes paraules que tant de bo que fossin l'estil de vida i de fer d'aquests anys que ens esperen viure i compartir tots plegats. Junts avançam per la vida donant-nos tots la mà. Tots caminam a les fosques cap a la Veritat. Sols els qui creuen i lluiten veuran un cel més clar. Manquen camins d'esperança i entrefores d'amistat per on avançin els homes com un riu de germans. Que Sant Bartomeu, doncs, ens acompanyi i ens esperoni a dur a terme aquesta noble tasca.

O. Arbona

OMEGA

Cindy Crawford's choice

★
New Constellation

OMEGA
The sign of excellence

Joyeria Fermin

Gloses

El meu nét se'n va a fora
Mallorca

He perduda s'alegria
veient que es meu nét se'n va
a Lleida per estudiar,
ell i un altre de la vila;
voldria veure'ls tornar,
pensaré amb ells cada dia.

Algaida s'alegraria
i Montuïri, també,
si els podem veure un dia
ja fets dos homes de bé,
amb carrera i plens de vida,
Déu ho faci, si convé.

Antònia Adrover

Al pare del meu fiol

Pere: és grossa s'alegria
per Déu dur-mos aquests néts,
jo als meus els trob molt complets
i amb ningú els canviaria,
i és segur que guanyaria
perquè ni en tota la vila,
no en trobaré com aquests.
Tornam vells i ells fan via,
van cresquent de cada dia,
ja ho veuràs ara que en tens.

Amador Font

El temps i les ametles

Després d'haver estat com a mig any sense pluges el diumenge 6 agost, just a migdia es va veure com de dins una espessa i negra nuvolada sortia un llampagueix i es va sentir una mica de tronada que semblava llunyana. Aquesta s'apropà, com més anava més espessa es feia, s'enfosquí i per Montuïri i altres contrades de Mallorca caigueren uns aiguats que regaren una ampla i resseca comarca. Es varen recollir entre 30 i 50 litres per metre quadrat. Per altres indrets, encara que no tant, també hi arribaren aquestes necessitades pluges. Segons els "partes" meteorològics no varen arribar arreu de Mallorca, llàstima, però per allà on arribaren foren molt oportunes.

Pel Juliol no és bo que ploqui, ara per l'agost, sí que ja va bé, diuen però que ha d'esser passada la Mare de Deu que cau dia 15. L'aigua més oportuna és la que cau entre les dues Maresdedeus, entre dia 15 agost i 8 setembre i mira per on el diumenge 3 de setembre als mateixos llocs varen caure uns oportuns ruixats i que abraçaren una més àmplia comarca que els de dia 3 agost, però ja se sap a l'estiu generalment no plou arreu. Per Montuïri no va ploure o ploqué poc pels sons Muts, Son Ribes, Alcoraia i voltants

Per aquestes dates, el dia s'escurça, però encara el temps és calorós i una oportuna ploguda refresca l'ambient, les figues de moro s'inflen i tiren pues i l'arbrat que també sofreix les conseqüències de la forta calor s'alegra de la dutxa que li proporcionen les pluges d'estiu. En quan a les vinyes també els ha caigut bé. Segons saviesa dels vell vinyòvols si plou per l'agost plou mel i most. Ara això sí, després, en haver-hi bona saó ja millor si no plou fins passat Sant Miquel (29 setembre) perquè pel fora vila hi ha molt a fer. Ens trobam a la plena de la collida de les ametles, figues i garroves, hortalisses, fruites i hem de vermar i si al temps li dóna per ploure, com ha passat qualque any, les feines s'endarrereixen i es fan malbé bastants fruites i hortalisses.

El perill que sol comportar les pluges d'estiu i més un any sec, és que quant es torba tant a ploure, com succeeix enguany, quan plou, ho sol fer de manera violenta; vent, calabruix, torreneres, inundacions i desastres de consideració.

Idò sortosament aquest pic -em refe-

resc a les esmentades pluges del dia 6 d'agost i dia 3 setembre- tot i que fes estona que no ploqués, almenys a Montuïri no es produïren torreneres ni va caure una calabruixada ni tampoc fortes ventades. Per alguns comellars es va embassiotar aigua. Tot i així, en tan d'eixut el terreny ho va absorbir ràpidament i no s'han vist danys d'importància, es pot be dir que les passades pluges han estat molt ben arribades i oportunes, l'arbrat ha pogut satisfer en part la set i que en un any normal hagués tingut suficient.

Però enguany no ha estat un any normal, es pot bé dir que aquest estiu ha estat llarg, sec, calorós, bascòs, xafogós i encara segueix sense haver plogut abastament a certs indrets, fet queha provocat la maduració de tota casta de fruits gairebé amb un més d'antelació.

Pel que fa als ametllers, amb tanta sequera feia pensar que hi hauria molts de secalls i ametlles sense bessó, serà per mor dels aiguats que varen caure a començament d'agost, que sí bé han sofert fam i set encara hi ha hagut ametlles, encara que no són de la grossària normal el bessó es molt bo i sà. I és que els arbres pensen i saben el temps que ha de venir i gràcies a la saviesa del ametllers, els quals ja devien intuir que no arribarien a temps les desitjades pluges, per tant suposarien que no tindrien prou força per alimentar-les totes. I que fan?. Idò tiren les ametlles malaltes, redueixen pell i clovella per donar-ho al bessó que és allò que convé, i per poder donar saba al major nombre d'ametlles les han fetes més petites.

Pel que fa al el preu del bessó, ha pujat respecte a l'any passat, però com que aquest era ruïnós encara amb aquesta puja no n'hi ha prou. Es diu que fan la prova a 400 pessetes i amb tendència a pujar mentre fa uns quants anys es varen pagar a gairebé el doble.

És sabut que l'ametlla mallorquina és la millor per transformar perquè és molt gustosa i dona bon gust a gelats, torrons, bobòns, gatons i altres elaborats qual principal ingredient és el bessó d'ametlla.

El tems d'estiu és quan més gelats es consumeixen, i com que les indústries torroneres fan provisions i acaparament del bessó que han de menester pels seus elaborats, haurà pujat un poc el seu preu. Si

és així es de pensar que una vegada abastades les indústries, passat Nadal el seu preu tornarà a baixar. Generalment es pensa que és un poc mal de saber i fer els comptes si apujaran o abaixaran ja que la competència forta que tenim és la de Califòrnia i depèn de si des d'allà aboquen molt de bessó cap Europa o potser sigui degut a l'alt valor del dòlar respecte a la pesseta.

Les bones ametlles mallorquines

Allò que no cau gaire bé als productors mallorquins és que havent tantes ametlles a Mallorca el perquè ens hem de menjar les americanes només perquè el seu bessó és llarguer i d'un calibre regular. És cert que el bessó mallorquí procedeix de moltes varietats per tant no són de la mateixa grossària fet que no hauria d'estar considerat de menor qualitat ja que no és així. El bessó mallorquí és més saborós i molt millor per elaborats, per tant és injustificat que es prefereixi l'americà per consum directe. Sembla encara veritat allò que deim, que es menja pels ulls o fins i tot que allò de fora és millor.

Sion Nicolau

**confio en
nòminaviva**

mes a mes,
més avantatges...

per als meus

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

*Gent de
Cotilla*

PRESÈNCIA DE MONTUÏRI EN LA PREMSA POPULAR DEL VUIT-CENTS (I)

Per considerar-lo d'interès per als nostres lectors i dins el context de la història de Montuïri, aquest mes començam la publicació del treball al qual l'any 1996 fou concedida la beca d'investigació Sant Bartomeu a Gabriel Juan i Galmés sota el títol *Presència de Montuïri a la premsa popular del vuit-cents*.

Introducció:

La premsa costumista a Mallorca (1879-1902)

S'ha dit moltes vegades que el quadre de costums és aquell en què l'acció és poca o nul·la. El cert és que els costumistes, abans que hi hagués novel·la entre nosaltres, s'aplicaren a l'observació d'una realitat, que serà després, la de la novel·la del segle XIX i àdhuc del XX. La importància del costumisme com a predecessor de la sensibilitat i del gust dels novel·listes i públic és considerable.

El costumisme només té ulls per allò que l'envolta immediatament, per allò quotidià, trivial, menut, tipus o coses. Així, els costumistes blasmaran el testimoni, els uns, malenconiós, els altres, irònic o crític, d'un temps i d'una societat que anava desapareixent.

El costumista examina una realitat que escapa a l'historiador. S'enfronta amb la realitat contemporània; es posa a l'estudi de les circumstàncies sense perdre mai de vista els problemes i metodologies. No cercarà un plaer desinteressat, un interès

purament artístic. Justificarà els seus escrits en la moral, en la ciència, en la sociologia, però mai no pretindrà fer literatura.

Rebutgen el present i clamen per un passat ja irrecuperable, així crearan el quadre de costums, i amb aquest fet pretenen de mostrar els costums populars d'una època en franca transformació, en un to primordialment festiu, caricaturesc o de vegades elegíac o satíric. El quadre de costums ens presenta els tipus genèrics coetanis: el municipal, l'estudiant, el sabater... així com les escenes anecdòtiques dels petits fets quotidians (barris, processons, baralles, tertúlies, etc) o els llocs comuns tradicionals.

La tècnica del quadre de costums es

Era al començament del 1900, possiblement l'any 20, aquestes dues joves: Catalina Pocoví "de sa Mata" i Aina Gomila "Molinera" amb Baltasar Pocoví "de sa Mata" ja mostraven la seva afeció per la música

basa en la descripció minuciosa d'aquests tipus i escenes, en un llenguatge col·loquial, dialectal, volgudament localista, i a través d'un diàleg molt viu, al mateix temps que en l'absència quasi total d'un suport argumental.

Tingué a Mallorca com a característiques pròpies: a) una atenció particular a la ciutat, i concretament a la petita classe mitjana- la menestralia-, descartant altres sectors socials (com l'aristocràcia o la classe obrera), i b) l'ús d'una llengua dialectal rica i sovint despreocupada lingüísticament'.

El contingut de les escenes serà molt variat:

- articles fora de factura, més o menys nova que, encara que s'introdueixin personatges, aquests no donen sinó excusa per a tractar doctrinalment els aspectes essencials del caràcter mallorquí.

- anècdotes, descripcions de les festivi-

Area de servei Ses Jardines

Estació de Servei

Mini-Market • Rentat de cotxes

Bar Restaurant

Berenars • Cuina casolana

Carr. Palma-Manacor Km. 29'3 • Tlf. 971 64 61 46 • Montuïri

tats públiques.

- articles de circumstàncies, on la part costumista és, en realitat, un simple accessori.

Les escenes, quant a quadres de costums, pretenen d'ajustar-se a circumstàncies contemporànies. Presenten realitats en absolut misterioses ni ocultes; mitjançant les escenes, l'autor ens parla sempre de quelcom que podem conèixer per experiència pròpia, quelcom viu encara en les nostres circumstàncies.

El costumisme tipifica coses i persones. Ens indicarà sempre amb una delibèrada vaguetat la naturalesa de l'escenari i la composició de figures, i nosaltres completarem el detall dels accidents segons la nostra pròpia experiència?

L'aparició del costumisme a Mallorca està relacionat estretament amb els fets i canvis socials i polítics que es produïren entorn del Sexenni Revolucionari. A partir de 1868 ha triomfat una nova manera d'entendre la feina d'escriure, més lligada a la realitat i amb la societat sorgida a les Illes cap als anys 60. El romanticisme tardà i afeblit, es redueix a cercles cultes i sobretot al certamen dels Jocs Florals. En canvi, el costumisme va agafant una certa personalitat. Aquest canvi de gustos literaris va lligat a un canvi social: l'aristocràcia es tanca en els seus palaus i, en canvi, els menestrals ascendeixen un poc per convertir-se en una classe mitjana, tanmateix amb més actituds i posats socials que amb autèntics poders?

Els *mossons*, - que són aquells que volen imitar formes de vida *senyores*, i que són tan criticats pels costumistes a qui caricaturitzen constantment- més aviat mantenen una postura força conservadora, d'idealització del món que desapareix i, sens dubte, de rebuig del món que el substitueix.

La premsa periòdica jugà un paper de primer ordre en l'aparició del costumisme. Calia inventar una altra cosa que no exigís la lectura seguida del llibre; quelcom que fos ofert en quadres solts i independents, tot valent-se de la premsa periòdica. Comptà a Mallorca amb la plataforma dels setmanaris "*L'Ignorància*" (1879-1885) i "*La Roqueta*" (1887-1902), d'ideologia conservadora i d'un fabulós èxit popular.

Tant "*L'Ignorància*", com la seva continuadora "*La Roqueta*" assoliren una popularitat manifesta en aquella època, i es pot parlar de les dues publicacions més

representatives del costumisme mallorquí de finals de segle.

Fent-ne una primera lectura de la revista "*L'Ignorància*" podem establir una sèrie de constants i consignes de què es basen per a proporcionar les seves línies d'actuació. Aquests principis bàsics del seu programa serien els següents:

1r.-Servir de vehicle de comunicació entre els escriptors i els lectors.

2n.-Reunir mostres de la producció literària del moment.

3r.-Recollir rondalles, gloses, i tot quant fa a la tradició de Mallorca.

4rt.-Promocionar l'ús de la nostra llengua.

5è.-Esser portaveus de la fe catòlica.

6è.-Fomentar i divulgar les traduccions.

7è.-Informació sobre les tasques i fets culturals, arreu l'Estat Espanyol (publicacions de llibres, premis literaris, revistes...).

8è.-Servei més o menys regular de bibliografia, amb comentari de les obres.

9è.-Utilització en determinats moments de les pàgines de la revista, com a plataforma propagandística de la ideologia conservadora (atac més o menys constant, i de forma quasi sempre satírica al progrés).

Juntament amb aquests nou punts s'hi veu un triple propòsit entre els redactors de la revista: ensenyar, criticar, i fer riure.

Veiem que el lector destinat a llegir aquesta revista és un lector fonamentalment de classe mitjana: els menestrals, baldament els redactors intentin en llurs pàgines de fer arribar la revista a tots els

sectors socials (sigui quina sigui la seva classe social). També volen augmentar el nombre de lectors, ja sigui criticant el sensacionalisme d'altres periòdics contemporanis, tot dient que exageren la realitat, ja ampliant constantment el nombre de redactors o de novetats de la revista: anuncis, almanacs, entreteniments diversos.

Aquest lector *ignorant* a qui va dirigit la revista és illenc i es troba disposat a dir blanc al blanc i negre al negre. Per tant, aquesta comunicació escriptor-lector es fa amb aquests propòsits: ensenyar el lector a llegir i escriure la nostra llengua, sempre amb un desig constant de superació i difusió:

"*Prest la sentirem conversà com una cotorra, més clà y més estil-lat que no ha xerrat fins ara, que gràcies si s'es donada a entendre amb mitges paraules y amb sa llengua travada*".

(Continuarà)

Gabriel Juan i Galmés

1.- Josep M. Llompart: *La literatura Moderna a les Balears*. Palma, 1964.

2.- José F. Montesinos: *Costumbrismo y novela*. Edit. Castalia. Madrid, 1980.

3.- Joan Mas i Vives: *Les Illes Balears sota la Restauració, dins Cent anys d'Història de les Balears*. Palma, 1982.

4.- Vegeu el meu article publicat a la *Miscel·lània Joan Gili: La funció de "L'Ignorància" en el costumisme mallorquí* (Pàgs. 299-308. Publicacions de l'Abadia de Monserrat (Biblioteca Abat Oliva, n° 65). Barcelona, 1988.

5.- "*L'Ignorància*": tom II; n° 134.

Taller mecànic Planxa i pintura

Constantino Ruiz Gonzàlez

C/ Ramon Llull, 46

• Tlf. 64 61 84

• Montuïri

Bartomeu Rosiñol, un home sencer i sincer

Regidor de l'Ajuntament durant 11 anys, batle accidental del poble, president del Cercle Catòlic i soci fundador de l'Associació de la tercera edat

Nascut a Montuïri el dia 16 de març de 1904, fou el primer fill dels tres que tendrien el matrimoni format per Gabriel Rosiñol (catxeto) i Catalina Cerdá (badia).

De petit tingué l'oportunitat d'aprendre lletra, fet extraordinari en aquell temps quan la majoria d'al·lots eren dedicats a les feines del camp sense veure ni d'aprop ni d'enfora cap llibre. Primer a Montuïri amb un mestre particular; després va passar uns anys a l'escola dels pares franciscans d'Artà. D'aquesta eixida ell quasi bé només recordava l'anada cap Artà, amb el carretonet, acompanyat dels seus pares i la gran enyorança que va sentir durant el temps que hi va estar.

Als 16 anys, duit per la seva afició per la música, aprengué les primeres notes i fou gran l'alegria quan li compraren el primer clarinet i entrà a formar part de la Banda de Música del poble, lloc que no deixaria fins passats els 70 anys. L'any 1988, amb motiu de la Trobada de Bandes de Música de Mallorca, celebrada a Montuïri, reteren homenatge als músics majors; entre ells, hi figurava Bartomeu Rosiñol.

Sens dubte el fet que més el va marcar ve ser el servei militar. Per sorteig li va tocar fer-lo a Àfrica. Ceuta, Melilla,

Tetuán... no estaven, com en el mapa, a dos pams de Mallorca; allò era la fi del món. Me l'imagin, amb el cor estret, pujant al vaixell que el portaria a la península i d'allà a terres llunyanes. La seva estada a Àfrica –agost de 1925 fins a novembre de 1927– coincideix amb el final de la guerra del Marroc, la insurrecció de les *kàbiles*, el desembarc d'Alhucemas i la rendició d'Abd-el-krim. Moltes són les anècdotes que du-

rant tota la seva vida va recordar i les contava amb tal vivesa que pareixien presents. Des de la solemne visita del Rei Alfons XIII per celebrar el final de la guerra, fins les guardies-patrolles que, amb la por a l'ànima, havien de fer per mantenir a retxa aquells "morets", segons deia ell, o les darreres tires i amolles amb els que no es volien retre. "La Montaña de la muerte" (Monte Arruit), una petita fortificació en mans dels insurrectes, que aprofitaven la foscor de la nit per atacar les tropes espanyoles, era dins la meua imaginació infantil com una mena de Puig de Randa, dominant Montuïri.

Integrat al Regiment de Ciclistes, aconseguí el grau de caporal i eren els responsables de fer arribar el correu per tots els destacaments de la zona. En certa ocasió –contava– el seu capità li demanà que li ensenyàs a anar en bicicleta; a la qual cosa ell, molt respectuós, li va contestar: *No, mi capitán, porque si Vd. se cae y se mata, me someterian a un Consejo de guerra*. Supòs que el degué convèncer, ja que el capità no va insistir més. Voluntariós i amatent, ajudava els seus companys a llegir i escriure les cartes que rebien o havien d'enviar als seus familiars.

Tornat a Mallorca, es dedicà, com no podia ser d'altra manera, a la pagesia. Al mes d'abril de 1931 –fou el darrer matrimoni celebrat en temps de la Monarquia pocs dies abans de proclamar-se la segona República– es va casar amb n'Antònia Verd (bou) formant una família que arribaria a ser nombrosa. A casa eren tres les filles nascudes, però a finals de l'any 1943, d'un cop, multiplicaren per dos els membres de la família. El 3 de desembre arribaren sorprenentment tres infantons, que ompliren de joia i festa tot el poble i també d'alegria i preocupacions al cap de la casa. Hagueren d'ampliar la taula i cercar ajuda per treure endavant aquella regalia inesperada. Com deia el meu padrí, en molt d'humor, "per aconseguir el mascle hem hagut d'agafar tot el barrisc". Temps de fam i sopes primes, podem fàcilment

FLOR DE MURTA

Plantes • Flors • Pinsos

Accessoris per a animals

Productes maneniment piscines

(Servei a domicili)

Montuïri • C/ Palma, 163 • Tif. 971 64 65 90 - 61 72 27

imaginar que no va ser tasca lleugera surar tota sa llocada. Deu ser vera aquella expressió que "cada fill ve amb un pa davall es braç". L'alegria es tornà pena quan una de les dues bessones —na Francisqueta— a punt de complir els dos anys, va morir. A la tomba familiar sempre hi és present el petit bagul amb les despulls d'un àngel que ens va deixar.

Girant fulla i deixant aquest caire més personal i familiar, cal fer referència a Bartomeu Rosiñol, com home polític i social. Durant quasi onze anys (1943-1954) va ser regidor de l'Ajuntament de Montuïri, ocupant els càrrecs de primer tinent de batle i vocal de la comissió d'Hisenda (desembre 1943 a setembre de 1945) essent batle Gabriel Arbona Arbona (quelet). Durant cinc mesos (setembre de 1945 fins a febrer de 1946) va ser nomenat batle accidental en substitució de l'esmentat Arbona Arbona.

Amb el nou Consistori, que començà el mes de febrer de 1946, presidit pel Batle Raimundo Arbona Rigo, ocupà el càrrec de segon tinent de batle, president de la Comissió d'Hisenda i representant de l'Ajuntament a la Junta Municipal d'Educació Primària. A les eleccions del febrer de 1949 segueix com a regidor i vocal de la Comissió de Governació. El mes de setembre de 1950 es produeix un altre canvi a la batlia, que passa a ser ocupada per Gabriel Jordà Mateu (Collell) i Bartomeu Rosiñol apareix com a membre de la Comissió d'Educació i Sanitat. El mes de gener de 1953 passa a ocupar el càrrec de batle Joan Miralles Riera (Porrerenc), i B. Rosiñol és Regidor Síndic i vocal de la Comissió d'Hisenda. El 29 d'octubre de 1954 finalitzà el seu mandat com a regidor; al darrer plenari que assistí es declarà fill adoptiu de Montuïri a Pere Capellà Roca.

Durant aquests anys es proposaren molts de projectes de millora pel poble;

però eren temps de postguerra, de més fam que pa i de més idees que recursos per dur-les a terme. Podem dir que al juny de 1948 s'organitzaren unes grans festes per la davallada de la Mare de Déu de la Bona Pau que durant una setmana romangué al poble. Per tal motiu es reforçà l'enllumenat de la plaça, dels carrers Major i es Pujol i del campanar de l'església. La Banda de Música donà més solemnitat a la festa.

L'any 1949 sorgeix per primera vegada la proposta del rector Gregori Barceló de fer una carretera que des de la de Manacor arribàs al Puig de Sant Miquel. Malgrat que el propietari de Son Collel cedís els terrenys necessaris i l'Ajuntament inicià una col·laboració de 1.000 pessetes i la prestació personal dels homes del poble, la proposta quedà ajornada i no es va poder dur a terme fins anys més tard.

El poble, que a l'any 1952 tenia 2.873 habitants censats, anava creixent; per això des de l'Ajuntament es va impulsar la creació de noves vivendes i l'obertura dels carrers a la zona nord (Alexandre Rosselló, Joan Alcover i la prolongació fins a les escoles del carrer Josep Pòrcel). També data d'aquests anys un primer projecte per construir una nova casa de la vila, que s'hagué d'ajornar per manca de duros.

Home creient, fou president del Cercle Catòlic de Montuïri i col·laborà activament amb el vicari Juan Baptista Munar per muntar el local d'aquesta entitat a la Sala Mariana que es convertí en un focus de cultura gràcies a una petita bi-

blioteca de textos literaris i teatrals; fins i tot arribaren a representar algunes obres.

Va ser co-fundador i vocal de la primera junta de la Caixa Rural. L'any 1967 ocupà el càrrec de Fiscal de Pau de Montuïri anomenat pel President de l'Audiència Territorial de Palma i ja a l'any 1984 fou soci fundador de l'Associació de la tercera edat de Montuïri.

Dotat d'una excel·lent memòria contava moltes codolades, gloses i cançons, moltes d'elles ja oblidades. En honor de la seva estimada esposa, permeteu que recordi la següent:

*"Aquest és el meu diamant
amb qui me colg cada vespre,
dona garrida i honesta
no en trobareu com aquesta
dins la Seu dia de festa
pens amb ella a cada instant."*

Complits els 88 anys, viscuts i aprofitats fins el darrer moment, el 23 de juliol de 1992 ens va dir el seu darrer adéu.

Per acabar vull fer una petita confessió: Quan el Director de Bona Pau em va fer l'encàrrec d'escriure un article dedicat al meu pare, per publicar a la secció "Montuïrers que han deixat petjada", li vaig manifestar que no hi estava d'acord. Mon pare va ser un home sencer i sincer, que féu poc renou. ¿Ha deixat petjada? No sé contestar. Sí puc dir que ha deixat records, bons records, i, sobre tot, una sembra i una lliçó de bonhomia.

Gabriel Rosiñol Verd

Curiositat històrica

A l'agost de 1949 a la improvisada plaça de toros de Porreres, en motiu de les fetes patronals hi hagué un "mano a mano" en el qual en Miquel Arbona "Quelet" era el matador i en Joan Garau "Prats" el "sobresaliente" per part dels montuïrers. En Miquel va quedar molt millor que els porrerencs: va matar un bou de més de 300 quilos d'una bona estocada.

Restaurant
Cafè Carboner

(DIMARTS TANCAT)

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66
07230 MONTUÏRI

LES ORDENANCES MUNICIPALS DE 1887 - I VII

El Consistori es va prendre molt seriosament el compliment de les Ordenances Municipals

(Conclusió)

Art. 101. Els propietaris que tinguin arbres a les seves finques, les branques dels quals pengin en els camins confrontants les hauran de tallar fins a l'altura de tres metres i dos decímetres. Els contraventors dels dos articles que precedeixen seran multats amb la de 2 a 5 pessetes.

Art. 102. Tots els pous i síquies que existesquin o es construesquin en el camp, la profunditat dels quals excedeixi de dos metres i quatre decímetres, hauran d'estar proveïts del corresponent coll, els primers, i tapadores, els segons, i durant la seva construcció s'hauran de deixar ben tapats durant les nits. Les síquies, basses o depòsits de fems al costats dels camins hauran d'estar envoltats de paret al manco de vuit decímetres d'altura.

Art. 103. Els portells que s'ocasionin a les parets confrontants amb camí públic no podran ser recomposts sense la intervenció de l'Autoritat i s'hauran de subjectar, en cixecar-los, a la línia primitiva.

Art. 104. Els propietaris que vulguin donar en emfiteusi o vendre a petits trossos alguna finca hauran de presentar a l'Ajuntament el plànol on vagin marcats els camins i la seva amplària, que haurà de ser aprovat per la corporació municipal. Els qui deixin de complir tot

quan marquen els precedents articles seran castigats amb la multa de 2 a 5 pessetes.

Art. 105. Cap propietari podrà treure del camí ni tirar-hi material de cap casta sense la intervenció i l'autorització de l'Autoritat; els infractors d'aquesta disposició hauran de recompondre immediatament el mal que hauran fet sota la inspecció de la mateixa Autoritat i incorreran en la multa de 2 a 5 pessetes.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

1ª. Les multes en què incorreran els infractors dels an-

Ja era a principis del segle XX i en "Darreta" en mig de plaça encara devia fer crides recordant les ordenances municipals

Hotel Rural Es Figueral Nou
Es Pati de Montuïri
Restaurant

*Diligent servei
Amb totes les comoditats
Acurada atenció al client
Servei de noces i banquets*

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

teriors preceptes s'imposaran i exigiran en els termes previnguts a l'art. 77 de la Llei municipal. En cas que la infracció arribi a constituir delictes els infractors seran posats a disposició dels tribunals.

2ª. Les multes imposades als menors de quinze anys les satisfaran els seus pares o tutors en cas de negligència o abandonament per la seva part.

3ª. A més de les prohibicions consignades a les presents Ordenances, l'Autoritat podrà dictar els bàndols de bon govern que consideri oportuns per a la correcció de les faltes o abusos que no hi estiguin compresos.

Montuïri, 10 juliol de 1887.- El Batle, Bartomeu Ferrando.- Joan Socias, Secretari interí.

Palma 23 abril 1888.- S'aproven d'acord amb la Comissió provincial.- El Governador.- Madrid Dávila.

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

Vuit joves al Puig

D'entre les moltes fotos que han arribat a les nostres mans plasmades el Dia del Puig, aquest més exposam aquesta tirada l'11 d'abril de 1950. No hi havia tants de cotxes per anar-hi com avui en dia, molts de joves s'hi traslladaven amb camió, com el que encara es destrua una mica darrera els fotografiats, els quals, un poc separats de la gent, asseguts en terra i/o damunt un marge aquí ara els tenim. Aquests vuit són: Bernat Clar "Mestret", Maria Trobat "Claveta", Antònia "Pubila", Coloma Sampol, Maria Roca "Boivassa", Bernat Pizà, Antònia "Poeta" i Miquel "Pollo".

Records d'infantesa

Un dia molt especial

Quan era molt petit acompanyava mon pare —que també era músic i cantador— als assaigs i als concerts. Però després de la seva mort, quan vaig tornar als assaigs, em posava devora en Toni Gomila "Carranxo", com si fos el meu protector. Així i tot les primeres lliçons de música foren sota la direcció de mestre Rafel Miralles "Putxo" quan jo tenia 11 anys i aleshores érem tres o quatre els que hi anàvem. Ara bé, més endavant, en voler participar a la banda, no disposava de prou doblers per comprar un instrument. Això féu que als assaigs tan sols aprenia solfeig i "em vaig fer meus" set o vuit mètodes diferents, quasi bé tots els que hi havia en aquell temps. Eren els anys

1940, 41 i 42.

En aquesta època en Ventura "Negre" veient el meu interès per tocar un instrument, em va proporcionar un saxo ja usat, de principis de segle; precisament el mateix que tocava el meu pare, qui havia estudiat a la Porciúncula amb els franciscans fins poc abans que hagués dit missa. Pertanyia a la banda d'allà i hi tocava.

Anys abans, l'1 de setembre de 1936, dia que complia 7 anys, vaig tenir el disgust més gran de la meua vida (que es renova anualment), perquè aquest dia afusellaren mon pare.

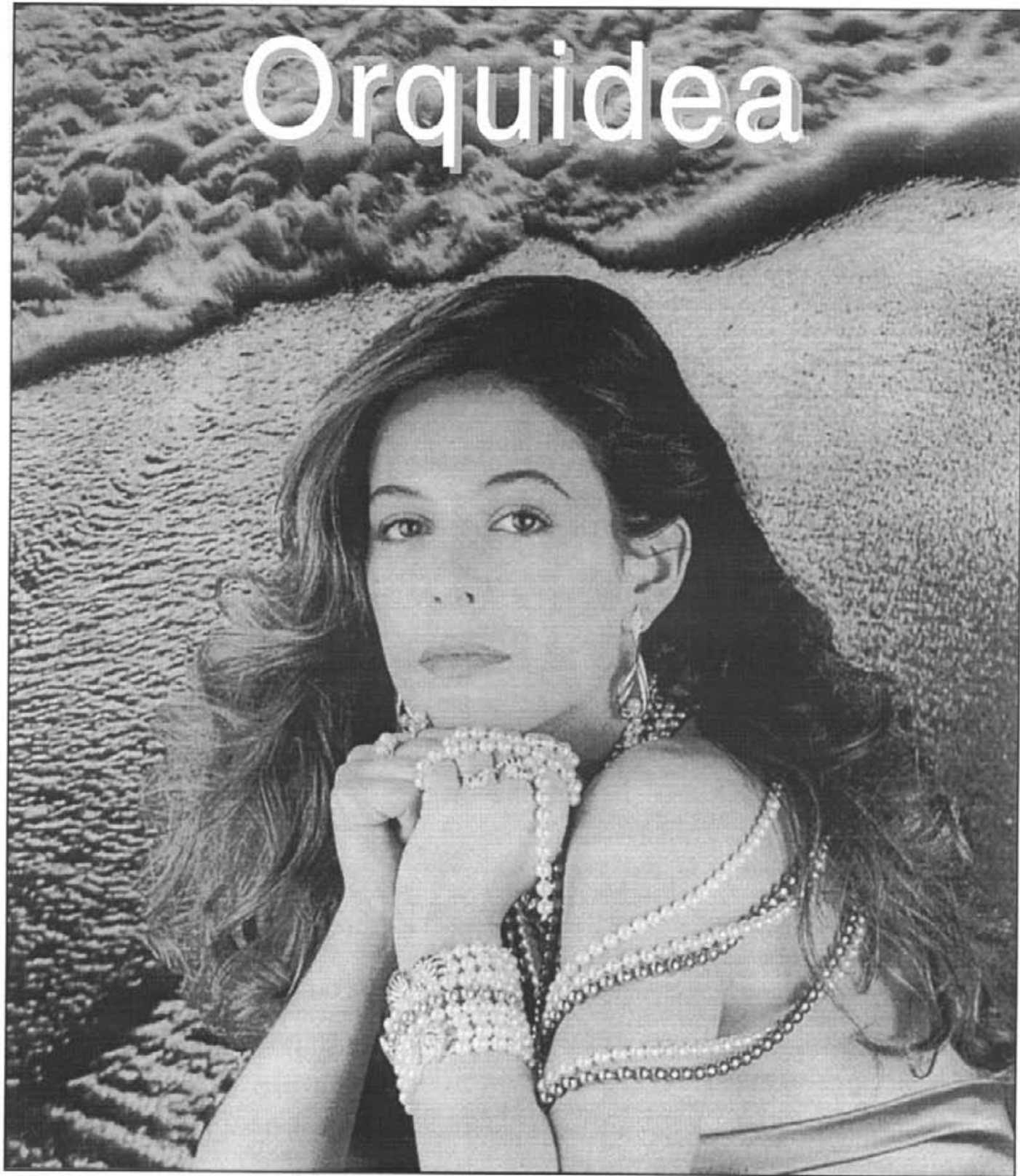
Quan vaig començar a tocar a la banda, era el 1942, aleshores tenia 13 anys,

el director era Pere Sampol i el meu instrument era naturalment aquell saxo que tocava el meu pare.

Mentrestant a Lloret hi havia una banda, la qual amb relativa freqüència anàvem a reforçar un grapat de músics de Montuïri. I un dia, amb aquesta banda del poble veïnat, quan ens dirigíem a tocar a Sencelles per les festes patronals, en Joan Llabrés, un músic llorità de més edat però de confiança, dins l'autocar (que era de l'empresa Coll) em va assegurar que amb aquell mateix vehicle se n'hi havien duit mon pare i un altre montuïrer, des del pont de la carretera de Biniali al cementeri de Sencelles, després d'haver-los afusellats per motius polítics. Per tant, el dia de l'aniversari de naixement sempre serà per a mi un dia molt especial.

Contat per Pere Miralles "Malherba"

Orquidea

Perlas
Orquidea®

Vilafranca i Montuïri s'ajunten per fer equips de futbol base

L'equip de III divisió empata amb el Balears i guanya la UE Poblera II regional: 3 partits, 3 victòries

La baixa densitat de població ha obligat els clubs de Montuïri i Vilafranca a fer junts dos equips de futbol base. D'aquesta manera els jugadors juvenils i infantils d'un i altre poble actuaran en un sol equip. Oficialment, els juvenils duran el nom de Vilafranca i els cadets, el de Montuïri. De moment, tots dos juguen al camp es Revolt a causa de les obres de sembra de gespa al camp es Molí Nou vilafranquer. Més endavant, els juvenils presentaran Vilafranca com a terreny propi i no se sap, encara, on jugaran definitivament els infantils.

Seguint amb el futbol, ens hem de fer ressò del bon inici de lliga del conjunt de III divisió que als quatre primers partits s'ha enfrontat als grossos de la categoria. Idò bé, ha perdut per la mínima a Maó i als darrers minuts a Manacor i, a casa, ha guanyat la UE Poblera i empatat amb el Balears.

Millor encara ha començat el nou representant a II regional: 3 partits, 3 victòries i 10 gols.

Finalment, cal assenyalar que aquest mes d'octubre gairebé tots els equips de la vila es posen en competició. Els desitjam que portin a terme una bona temporada 2000-01.

BÀSQUET

Les sèniors debutaran a la lliga autonòmica el diumenge 8 d'octubre davant del Bàsquet Pla de Na Tesa. La primera fase acaba el 25 de febrer. Formen el grup, Montuïri, Pla, Llucmajor, Joventut Mariana de Sóller, Colonya Pollença, Hispània de Palma, Binissalem, Perles Manacor, Graveresca N'Alou de Felanitx i Santa Mònica A. En una paraula, la flor i nata del bàsquet femení insular.

FUTBOL II REGIONAL

Començaren el 10 de setembre i acabaran el 27 de maig. El grup de 18 equips conjunts està integrat per Montuïri B, Son Ferrer, Son Gotleu, Bea sa Pobla, Sant Marçal, Campanet, Sóller B, Sant Jordi, Cala d'or, Felanitx B, Sa Vileta, Alcúdia B, Marratxí, Consell, Pílares la Soledat, Petra, Son Cladera i Pla de Na Tesa.

L'equip el Montuïri que el passat 24 de setembre guanyà a la UE Poblera en Es Revolt

FUTBOL BASE

Juvenils

El grup A de 17 representants de II regional, el formen Montuïri/Vilafranca, Arenal B, Murer, Espanya, Marratxí, S'Horta, Barracar, Santa Ponça, Platges Can Picafort, Sa Vileta, Santa Maria, Port de Pollença, Escolar de Capdepera, Gesa Alcúdia, Sineu, Ses Salines i Algaida. El campionat, del 17 de setembre al 13 de juny.

Cadets

14 equips militen a II regional (grup B): Montuïri, s'Horta, Platges Can Picafort, Portocristo, Cardassar, At Escolar, Ses Salines, Murer, Artà, Barracar de Manacor, Algaida, Margalidà, Sineu i Felanitx B. Estrenaran la temporada oficial el 7 d'octubre i la finalitzaran el 5 de maig.

Infantils

13 clubs formen la II regional (grup B). Són Montuïri, At Manacor, Badia de Cala Millor, Sant Alfons de Felanitx, Barracar, Platges Can Picafort, S'Horta, At Son Gotleu, Margalidà, Cardassar, Felanitx, Son Servera i Santanyí. La competició arrencà el 30 de setembre i clourà el 15 de maig.

Alevins

Els montuïrers actuen a III regional

juntament amb Sa Vileta At, Soledat At., Santa Maria, Poblera At., Son Cladera At., Camp Rodó, At. Collera, Consell i Son Sardina At. Molt curta és aquesta lliga de 10 equips: del 14 d'octubre al 10 de març.

Benjamins futbol 7

Intervenien en el grup D de 12 equips amb el Vilafranca, Cardassar, Escolar, Petra, Manacorins, Manacor, Portocristo, Mariense, Badia Cala Millor, Lloret i Artà. La competició, del 7 d'octubre al 24 de març.

RESULTATS

El resultat dels partits celebrats el mes de setembre han estat els següents:

III divisió

Sporting Maonès, 3 - Montuïri, 2
Montuïri, 1 - At Balears, 1
Manacor, 2 - Montuïri, 0
Montuïri, 2 - U.E. Poblera, 1

II regional

Montuïri, 4 - Alcúdia, 1
Montuïri, 3 - Felanitx, 1
Sant Jordi, 2 - Montuïri, 3

Juvenils

S'Horta, 0 - Vilafr/Montuïri, 2
Vilafr/Montuïri, 2 - Espanya, 5

Reunió Pre-baptismal

El divendres dia 6, a les 21'00 a la rectoria tendren la reunió pre-baptismal. Hi són convidats a participar-hi els pares i els padrins dels infants que han de ser batejats.

Baptismes comunitaris

El diumenge dia 8 d'octubre a les 18h a l'església parroquial celebrarem el sagrament del baptisme.

Volem informar que els baptismes seran el segon diumenge e cada mes, i també es podrà celebrar el sagrament de l'Eucaristia el diumenge a les 12.

També volem informar que tots aquells pares que pensin batiar el seu fill entre els mesos d'octubre a desembre els dies de la xarxa pre-bautismal es farà el dia 6 d'octubre a les 21 a la rectoria. I els que pensin fer-ho del gener al març la reunió preparatòria es farà el dia 12 de gener a la mateixa hora. Pregam que vos intenteu adaptar a aquesta programació.

Vetlla de Santa Maria

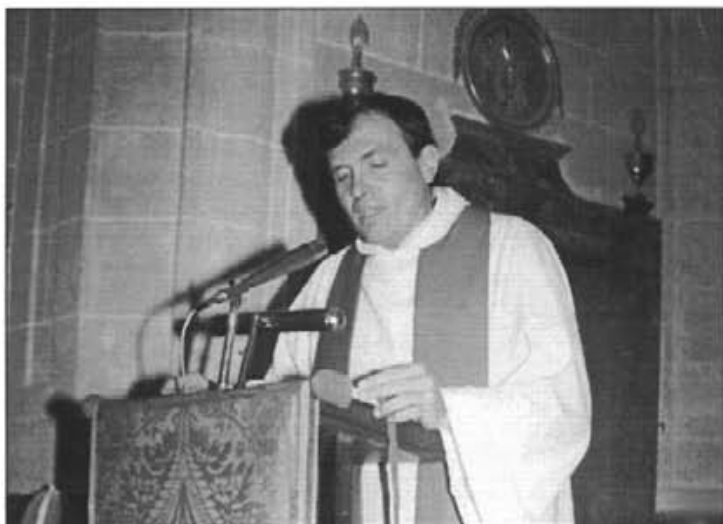
El proper dissabte 7 d'Octubre es celebrarà a Lluç la vetlla de Sant Maria. La vetlla vol ser el punt de partida de molts de grups de joves que s'inicien en el creixement espiritual. Creiem que és un bon moment perquè, els nostres joves, sobre tot els que fan Procés de fe, hi participin. Certament és una oportunitat per iniciar el nou curs. Els joves que hi vulguin participar convé que es posi en contacte amb el rector per tal d'organitzar la pujada a Lluç.

Catequesi de pre-comunió i de comunió

El proper dimecres dia 18 d'Octubre a les 18'00 h començarà la catequesi de pre-comunió i de comunió. Animam als pares i mares a què s'interessin per l'educació religiosa dels seus fill; per tal motiu els convocam a un primera reunió de pares que serà el dimecres dia 11 a les 21'00 a la rectoria.

Missa amb nins

El primer diumenge de cada mes l'Eucaristia de les 12'00 serà amb nins.

Dia 16 de setembre s'acomia el rector Onofre Torres i després féu el parlament d'entrada, el seu substitut

Es a dir, serà una celebració més infantil a on els nins de la catequesi tendrà un especial protagonisme. Demanam als pares dels nins de la catequesi que acompanyin als seus fills a celebrar la seva fe.

Catequesi de post-comunió

Desitjaríem que els nins i nines que el curs passat feren la primera comunió que poguessin continuar la seva formació cristiana. Per tal motiu proposam fer un grup de post-comunió, però per això necessitam catequistes que vulguin acompanyar a aquests infants. Ànim els que vos agradaria dur a terme aquesta hermosa tasca.

El Domund

Amb el lema 2000 anys de missió el proper dia 22 d'Octubre es celebrarà la jornada del Domund. La col·lecta que es farà aquest diumenge es destinarà a ajudar als missioners i missioneres que treballen arreu del món anunciant la Bona Nova de Jesús. Els que vulgueu col·laborar ho podeu fer-ho ingressant els vostres donatius als comptes bancaris o passar per la rectoria.

Festa de Tots Sants

Con ja es costum d'anys anteriors, el primer de Novembre és la festivitat de Tots Sants. L'horari de misses serà com els del diumenges: a les 12 i a les 20 i a les 16'00 es celebrarà una Eucaristia en sufragi dels nostres difunts al cementari.

Fidels difunts.

El dia 2 de Novembre celebraren la fes-

tivitat dels fidels difunts. A les 20'00 a l'església es celebrarà l'Eucaristia en sufragi de tots els difunts de la parròquia.

Despatx Parroquial

El despatx parroquial continuarà obert tots els dimecres i divendres de les 16'30 a les 19'30 i també en hores prèviament sol·licitades.

Malalts

Com és costum en l'Església, el primer divendres de mes és el dia dedicat als malalts. Nosaltres seguirem aquesta evangèlica

tasca de visitar als nostres malalts que amb el seu dolor ajuden i col·laboren en el desitj de construir un món més just i més humà. Els malalts que vulguin ser visitats, parlin en les persones encarregades o que ens ho indiquin a la rectoria.

El Jubileu a Lluç

En motiu de l'any Jubilar l'arxiprestat des Pla ha organitzat una peregrinació al Santuari de Lluç per guanyar el Jubileu. Si Déu ho vol serà el proper diumenge, dia 15 d'octubre, Ja rebreu més informació.

Estudis bíblics

El Sínode diocesà demana que intensifiquem la formació del laïcat, sobretot referent al coneixement de la Paraula de Déu.

Des de la nostra parròquia de Montuiri volem oferir als interessats:

- Un curs sobre els **profetes** (els dimecres de 20'30 a 22, quinzenal, a l'Arxiprestat des Pla, coordinat per Magdalena Canyellas i Jaume Reynés).

- Un seminari "Vers una Espiritualitat Ecològica" (els tercers dissabtes de cada mes des d'octubre a març, de 9'30 a 13'30, a l'Ermida de Sant Honorat, Randa. Tlf. 971-18 04 93).

- La possibilitat de seguir els estudis, o qualche curs, a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Mallorca (ISCRM), amb la possibilitat d'accedir a la Diplomatura en Ciències Religioses (tres cursos) i posteriorment a la Llicenciatura (dos cursos addicionals) a l'ISCR (Tlf. 971-71 72 77 o podeu demanar més informació a la Parròquia).

Noces d'or

24 octubre 1950

Rafel Socias Miralles "Vermell" amb Margalida Tous Gomila "Molinera".

Noces d'argent

25 octubre 1975

Francesc Ferrer Escandell "Traquet" amb Francisca Ribas Cerdà "Xorri".

Temps passat

10 anys enrere

Octubre de 1990

Brillants alumnes de música

Aquest octubre de 1990 el Patronat de Música feia públics els brillants resultats dels 40 alumnes, la majoria dels quals omplirien els buits que havien de deixar els músics que es jubilarien per edat. El pressupost del Patronat del curs 90-91 pujava 1.947.000 pessetes.

25 anys enrera

Octubre de 1975

Nous mestres

A principis del curs 1975-76 s'han incorporat al Col·legi Públic 5 nous professors: Joan Mora, Josep M^o Munar, Magdalena Mayol, Elvira Nadal i Joana Oliver, els quals, amb els qui ja hi eren, Melcior Matas (director), Joana Gelabert i Gabriel Gomila, formen el claustre. Aquell curs hi havia 275 alumnes de 1r a 8è.

50 anys enrere

Octubre de 1950

Rehabilitació de la Sala Mariana

En el cap de cantó de la plaça i el carrer de Vanrell, a la Sala Mariana, es féu una gran reforma durant aquest octubre de 1950. Estava inhabitable i s'hi varen construir diferents dependències i es va edificar un xaflà en el mateix cap de cantó.

100 anys enrere

Octubre de 1900

Cans amb morral

En vista que a la província s'havien donat alguns casos de mort degut a mossegades de cans, el Governador ho participà a l'Ajuntament i la Corporació dia 31 d'octubre de 1900 acordà que des d'ara endavant no es permeti que els cans vagin pel carrer sense morral. Se'n féu una crida i es demanà als veïns que denunciïn els que saben que no ho compleixen.

Pluviòmetre

Setembre de 2000

Dia	3.....	59'7	litres m ²
"	4.....	3'2	" "
"	29.....	7'2	" "
Total		70'1	" "

Apotecaries

8 Otre.	Montuiri	22 Otre.	Porreres
15 "	Petra	29 "	St. Joan

Cuinar en casa

Puding de carabassí

Ingredients

La mateixa quantitat de carabassí que de ceba

3 o 4 ous

10 o 12 gambes pelades

Elaboració

Es frig el carabassí i la ceba en poc foc i la pella tapada. Després s'escola bé. Tot seguit es mesclax amb els ous i es posen les gambes pelades al fons del motle i es cou al bany maria.

També es poden posar algunes gambes tallades petites meclades amb el carabassí.

Aquest puding es pot fer també amb albergínies.

Joana Arbona Ventura "Serral"

Demografia

Setembre de 2000

Naixements

Dia 1.- Joan Carralero Perelló fill de Pep Toni i Elisabet.

Defuncions

Dia 5.- Maria Trobat Trobat "de Ca s'Hortolà", casada de 82 anys.

Dia 8.- Joan Barceló Bauçà (Santjoaner), casat de 88 anys.

Dia 9.- Nadal Bauçà Vidal "Nadal", casat de 48 anys.

Matrimonis

Dia 30.- Gabriel Sastre Gomila amb Maria Sunyer Fullana.

Gloses

A un restaurador

Tenc es gust de fer un empelt, no tant com de glosador.

Em diuen d'una cançó,

em sap greu dir-li que no, perquè em va fer un favor.

És per un restaurador,

i es qui vol conèixer-lo

li diuen Francesc Sbert;

i amb això té es cap obert

que poden bravatjar-lo;

i Espanya en tot lo redó

es mapa ha restaurat,

i a la sala està penjat,

segons diu es qui hi ha anat,

l'ha deixat per acabat

que és un gust es mirar-lo.

Amador Font

VERGER

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Ctra. Montuiri a Porreres, Km.1 • Tel. 971 646 695 • Fax 971 161 503

MONTUÏRI

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

CENTRE COORDINADOR

Biblioteca Municipal de Montuïri

NOVETATS BIBLIOGRÀFIQUES

Autor

Títol de l'obra

- Alomar, Antoni.* **La llengua catalana a les Balears en el s. XIX.**
- Aragó, J.* **Diccionari de ciències ambientals.**
- Badia, Joan.* **Curs de llengua catalana: Nivell C.**
- Bazin, André.* **¿Qué es el cine?**
- Corbella, Josep.* **Sapiens: el larg camí dels homínids cap a la intel·ligència.**
- Costa, Mercè.* **Diccionari del català antic.**
Enciclopèdia Salvat-Català.- 17 vol.
- Gombrich, Ernest H.* **Breu història del món.**
- Gubern, Roman.* **Historia del cine español.**
- Pairon, Artur.* **La guerra civil a Eivissa i Formentera (1936-1939).**
- Rowshan, Arthur.* **Como contar cuentos.**
- Sans, Joan.* **Recull de juguetes artesanals de les Illes Balears.**
- Solà, Irene.* **El llenguatge químic: formulació i nomenclatura.**
- Solé, Jordi.* **Sociolingüística per a joves: una perspectiva catalana.**
- Tébar Flores, E.* **Selectivitat LOGSE-BACHILLERATO: Problemas de matemàtiques II, Ciencias de la naturaleza y de la salud-Tecnología.**
- Tuson, Jesús.* **Mal de llengües: a l'entorn dels prejudicis lingüístics.**
- Valriu, Caterina.* **Història de la literatura infantil i juvenil catalana.**

VIDEOS

Wild Wild West.
Notting Hill.
Inspector Gadget.
Conoces a Joe Black?
Matrix.
Anastàsia.
Astèrix i Obelix contra el César.

HORARI

De dilluns a divendres:	de les 17 a les 20 h.
Dissabtes:	de les 10 a les 13 h.

Consell de Mallorca